

Eesti Pank
Bank of Estonia

Eesti 2010. aasta II kvartali maksebilanss

2010

SISUKORD

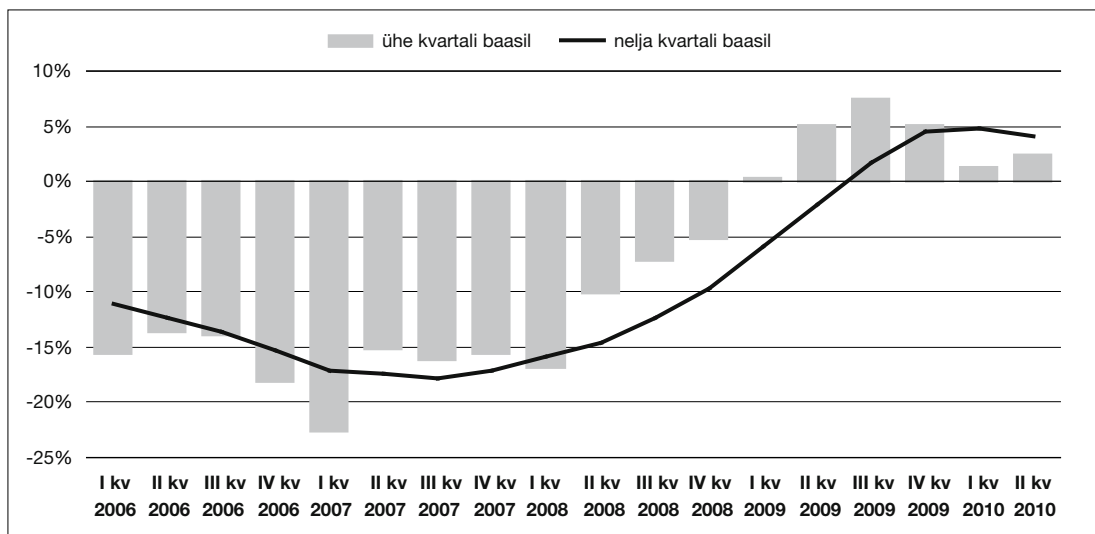
LÜHIÜLEVAADE	4
JOOKSEVKONTO	7
Kaubad	8
Teenused	12
Tulu	19
Jooksev- ja kapitaliülekanded	22
FINANTSKONTO	24
Otseinvesteeringud	25
Portfelliinvesteeringud	28
Tuletisinstrumendid	34
Muud investeeringud	35
Reservvarad	39
EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. juunil 2010	40

LÜHIÜLEVAADE

- Globaalse majanduse elavnemine tõi kaasa ka Eesti välismajandustegevuse aktiiveerumise. See omakorda põhjustas väliskaubandusbilansi puudujäägi mõningase kasvu ning jooksevkonto ülejäägi vähenemise aasta arvestuses.
- 2010. aasta II kvartali maksebilansi jooksevkonto ülejääk oli 1,3 mld krooni ehk 2,4% sama kvartali SKPst (vt joonis 1 ja tabel 1). Viimase nelja kvartali jooksevkonto ülejääk oli sama perioodi SKPga võrreldes 4,1%¹. Eelmise kvartaliga võrreldes jooksevkonto ülejääk kasvas.
- Teenuste impordi kiirem kasv võrreldes ekspordiga viis teenuste ülejäägi aasta arvestuses väikesesse langusse.
- Jooksev- ja kapitaliülekannete ülejäägid olid kokku 1,9 mld krooni. Suurema osa nendest moodustas jätkuvalt Euroopa Liidu toetuste kasutamine.
- Viis kvartalit järjest kestnud kapitali netoväljavool finantskontol pöördus tagasihoidlikuks netosissevooluks suurusega 0,5 mld krooni. Kapitali põhiline sissevoolukanal olid otseinvesteeringud ja väljavoolukanal portfelliinvesteeringud, mis mahult olid enam-vähem võrdsed.
- Eesti koguvälisvõlg suurenes kvartaliga 1% ehk 3 mld krooni võrra.
- Maksebilansi kulla- ja välisvaluutareserv kasvas kvartaliga 3,3 mld krooni võrra.

Jooksevkonto jätkas ülejäägiga

Kaubavahetuse puudujääk suurenes aastaga mõnevõrra ning oli 2 mld krooni, moodustades 3,5% sama kvartali SKPst. Nii kaupade eksport kui ka import kasvasid kiires tempos – kaupade eksport suurenes 28% ja import 29%. Jättes kõrvale töötluskaubad (peamiselt mineraalsed tooted), ületas kaubaekspordi suhteline

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk suhtena SKPsse

¹ Jooksevkonto aastapõhine ülejääk reinvesteeringut tuluta hõlmas 6,7% SKPst.

Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

Kirje	2008	2009				2010		
	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I	II
Jooksevkonto	-24 531,8	151,6	2 765,4	4 027,1	2 877,8	9 822,0	675,6	1 332,6
Kaubad ja teenused	-14 094,9	682,4	4 835,9	4 475,4	2 299,3	12 293,0	2 017,3	3 507,0
Kaubad	-33 255,0	-3 105,7	-1 265,0	-1 728,9	-2 659,6	-8 759,2	-1 675,0	-1 974,0
kreedit (FOB)	133 600,0	23 626,1	25 673,3	26 021,1	26 947,8	102 268,3	28 177,3	32 733,4
deebet (FOB)	-166 855,0	-26 731,8	-26 938,3	-27 750,0	-29 607,5	-111 027,5	-29 852,3	-34 707,3
Teenused	19 160,1	3 788,1	6 100,8	6 204,3	4 959,0	21 052,2	3 692,3	5 480,9
kreedit	54 957,8	10 652,2	12 681,5	13 464,5	12 623,7	49 422,0	10 942,1	13 395,1
deebet	-35 797,6	-6 864,1	-6 580,7	-7 260,2	-7 664,8	-28 369,8	-7 249,8	-7 914,2
Tulu	-13 467,3	-864,1	-2 719,8	-1 188,9	-1 182,3	-5 955,1	-1 875,2	-2 895,9
kreedit	18 290,5	3 017,5	2 170,1	3 135,8	2 221,0	10 544,4	2 800,4	2 823,7
deebet	-31 757,7	-3 881,5	-4 889,9	-4 324,7	-3 403,3	-16 499,5	-4 675,6	-5 719,6
Jooksevülekanded	3 030,3	333,3	649,3	740,6	1 760,8	3 484,0	533,5	721,5
kreedit	8 221,1	1 888,3	1 736,2	1 817,1	2 614,4	8 056,0	2 027,5	1 651,7
deebet	-5 190,8	-1 555,0	-1 086,9	-1 076,5	-853,6	-4 572,0	-1 494,0	-930,2
Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)	30 227,7	-2 372,1	152,9	-7 780,4	1 769,5	-8 230,1	-4 039,6	1 656,4
Kapitalikonto	2 617,3	627,0	816,1	1 954,1	2 612,7	6 010,0	2 137,1	1 190,4
Finantskonto	27 610,4	-2 999,1	-663,2	-9 734,6	-843,2	-14 240,1	-6 176,7	466,0
Otseinvesteeringud	6 568,9	-288,7	-3 052,4	-2 453,2	7 355,7	1 561,3	2 192,2	4 372,0
Välismaal	-11 888,8	-2 732,4	-3 723,3	-3 770,9	-7 129,5	-17 356,1	-1 853,1	-640,7
Eestis	18 457,7	2 443,6	670,8	1 317,7	14 485,2	18 917,3	4 045,3	5 012,7
Portfellinvesteeringud	7 950,8	-268,4	-5 876,6	-2 344,4	-14 073,4	-22 562,8	419,8	-4 573,9
Nõuded	10 648,2	646,2	-5 408,0	-2 217,5	-565,4	-7 544,8	429,7	-2 759,7
Omandiväärtpaberid	4 095,9	183,4	-258,8	-800,0	127,1	-748,3	-1 101,6	-2 645,7
Võlaväärtpaberid	6 552,3	462,8	-5 149,2	-1 417,5	-692,6	-6 796,5	1 531,2	-114,0
Kohustused	-2 697,4	-914,6	-468,6	-126,9	-13 508,0	-15 018,0	-9,9	-1 814,2
Omandiväärtpaberid	-3 327,3	-412,6	-112,5	134,8	-1 053,2	-1 443,4	134,2	-57,6
Võlaväärtpaberid	629,9	-502,0	-356,1	-261,7	-12 454,8	-13 574,6	-144,0	-1 756,6
Tuletisinstrumentid	828,5	160,1	314,7	268,1	-547,1	195,8	44,4	137,5
Nõuded	674,6	163,2	132,4	133,7	-150,1	279,2	-49,3	87,0
Kohustused	153,9	-3,1	182,3	134,3	-397,0	-83,4	93,6	50,5
Muud investeeringud	12 262,2	-2 602,1	7 951,1	-5 205,0	6 421,6	6 565,6	-8 833,0	530,4
Nõuded	-5 591,1	7 728,8	11 556,0	-9,7	-4 247,4	15 027,7	-640,5	2 547,6
Pikaajalised	-276,2	312,7	97,8	-421,1	-609,2	-619,8	-2 400,8	-29,1
Lühiajalised	-5 314,9	7 416,1	11 458,1	411,4	-3 638,2	15 647,5	1 760,3	2 576,8
Kohustused	17 853,3	-10 331,0	-3 604,8	-5 195,2	10 669,0	-8 462,1	-8 192,6	-2 017,3
Pikaajalised	-9 629,6	-447,2	1 884,5	-3 319,8	7 985,3	6 102,8	-398,0	934,2
Lühiajalised	27 482,9	-9 883,8	-5 489,3	-1 875,4	2 683,7	-14 564,9	-7 794,5	-2 951,4
Vead ja täpsustused	2 173,9	-69,8	-1 734,2	297,8	-53,5	-1 559,7	1 658,4	296,9
Üldbilanss	7 869,7	-2 290,3	1 184,1	-3 455,5	4 593,8	32,1	-1 705,7	3 286,0
Reservvarad	-7 869,7	2 290,3	-1 184,1	3 455,5	-4 593,8	-32,1	1 705,7	-3 286,0

* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

kasv kaubaimpordi oma (vastavalt 32% ja 27%). Nii ekspordi kui ka impordi kasvu panustasid enim puit ja puittooted, masinad ja seadmed ning metallid ja metalltooted.

Teenuste ekspordi-impordi ülejääk vähenes aastataguse perioodiga võrreldes 0,6 mld krooni võrra ning oli 5,5 mld krooni. Ülejäägi kahanemise põhjustas teenuste impordi kiirem kasv võrreldes ekspordiga: kui import suurenes 20%, siis eksport 6%. Saldost 84% moodustasid kolme liiki teenused – veo-, reisi- ja muud

äriteenused. Ülejääk vähenes eelkõige muude äriteenuste (kasutusrent, kaubandusteenused ja muude kutsetegevuste teenused) ning sideteenuste ülejääkide kahanemise arvel. Samas suurenes ehitus- ning arvuti- ja infoteenuste ülejääk.

Tööjõu- ja kapitalitulu netoväljavool ületas veidi eelmise aasta sama perioodi taset ning oli 2,9 mld krooni. Tööjõutulu ülejääk kasvas 10% 0,5 mld kroonini. Suurema osa tulukontost hõlmas aga välisinvesteeringutega seotud kapitalitulu: siin ületas mitteresidentide Eestisse paigutatud investeeringutelt teenitud tulu residentide välismaal teenitud tulu 3,4 mld krooni võrra. Seda oli 7% enam kui 2009. aasta II kvartalis. 61% investeerimistulu netoväljavoolust moodustas reinvesteeritud tulu.

Euroopa Liidu toetuste intensiivne kasutamine, mis algas 2009. aasta teises pooles, jätkus ka 2010. aasta II kvartalis. Suurem osa toetustest tuli Eestisse kapitaliülekannetena. **Jooksev- ja kapitaliülekannete** ülejääk kokku kasvas aastaga ligi kolmandiku võrra ja oli 1,9 mld krooni.

70% jooksevkonto krediidit- ja 81% deebetkäibest oli seotud Euroopa Liidu riikidega. Rahaliidu puhul olid vastavad näitajad 37% ja 38%.

Kapitali netoväljavool pöördus netosissevooluks

2010. aasta II kvartalis katkes **finantskontol** viis kvartalit järjest kestnud kapitali netoväljavool ja asendus tagasihoidliku netosissevooluga, mis ulatus 0,4 mld kroonini. Otseinvesteeringute sissevool võrdus ligilähedastelt portfelliinvesteeringute väljavooluga.

Otseinvesteeringute sissevool ületas väljavoolu 4,4 mld krooni võrra. Eestisse tehtud otseinvesteeringud kasvasid 5 mld ja Eesti residentide otseinvesteeringud välismaale 0,6 mld krooni võrra. Välismaised otseinvesteeringud vähendasid Eestis otseinvesteeringuid aktsiakapitali, suurendasid oluliselt laenukapitali andmist oma otseinvesteeringuettevõtetele ning Eestis teenitud reinvesteeritud tulu kasvas ligi kolm korda. Residentide otseinvesteeringud välismaale moodustusid peaaegu täielikult reinvesteeritud tulust.

Portfelliinvesteeringute väljavool ületas sissevoolu 4,6 mld krooniga. Nõuded kasvasid 2,8 mld krooni võrra ning kohustused vähenesid 1,8 mld krooni võrra.

Tuletisinstrumentide sisse- ja väljavool oli peaaegu tasakaalus.

Kapitali sissevool **muude investeeringute** vormis (kaubanduskrediit, laenud, hoiused ja sularaha) oli 0,5 mld krooni võrra suurem kui väljavool. Muude investeeringute nõuded vähenesid 2,5 mld krooni võrra ning selle taga oli põhiliselt krediidiasutuste sularaha ja hoiuste ning laenuõuete kahanemine. Muudel sektoritel suurenesid kaubakrediidinõudeid. Muude investeeringute kohustused vähenesid 2 mld krooni võrra, kuna muude sektorite kaubakrediidikohustused küll kasvasid, kuid samal ajal vähenesid krediidiasutuste sularaha ja hoiuste ning muud finantskohustused. Laenukohustuste maht jäi enam-vähem eelmise kvartali tasemele.

Eesti **koguvälisvõlg** suurenes kvartaliga 1% ning oli 269 mld krooni. Kasvu tingis põhiliselt otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtete grupisisene laenamine.

Maksebilansi **kulla- ja välisvaluutareserv** kasvas kvartaliga 3,3 mld krooni võrra.

JOOKSEVKONTO

Maailmamajanduse elavnemine tõi kaasa Eesti majandustegevuse aktiveerumise. Selle tagajärjel väliskaubandusbilansi puudujääk mõnevõrra suurenes ning jooksevkonto ülejääk vähenes. 2010. aasta II kvartali maksebilansi jooksevkonto ülejääk oli 1,3 mld krooni ehk 2,4% sama kvartali SKPst (vt joonis 2). Viimase nelja kvartali jooksevkonto ülejääk oli sama perioodi SKPga võrreldes 4,1%².

Jooksevkonto krediitkäive suurenes aasta arvestuses 20% ning deebetkäive 25%. Eesti välismajanduslik suhtus toimus valdavalt Euroopa Liidu riikidega, mis hõlmasid krediitkäibest 70% ja deebetkäibest 81% (vt tabel 2).

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)*

	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009
EL-27	-1 348,7	-2 677,9	-4 311,4
Saksamaa	-754,2	-1 463,9	-2 161,1
Soome	2 653,5	2 106,8	2 157,7
Poola	-900,4	-1 150,5	-1 577,4
Rootsi	-1 566,8	-1 637,9	-1 410,7
Leedu	-985,3	-477,0	-737,5
SRÜ	177,2	-408,4	1 082,1
Venemaa	393,7	-615,5	890,3
Valgevene	-101,6	3,3	-248,2
Kasahstan	261,6	-20,8	191,2
Ülejäänud riigid	3 936,9	3 761,8	4 561,9
USA	1 254,3	867,6	1 551,6
Nigeeria	1 157,6	962,1	834,4
Norra	576,4	384,7	654,4
Hiina	-241,4	-528,0	-607,8
Briti Neitsisaared	268,5	381,4	292,8
Kokku	2 765,4	675,6	1 332,6

* Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.

² Jooksevkonto aastapõhine ülejääk reinvesteeritud tuluta hõlmas 6,7% SKPst.

Rahaliidu puhul olid vastavad näitajad 37% ja 38%. Neli riiki hõivasid nii krediti- kui ka deebetkäibest poole, kusjuures kolm neist (Soomes, Rootsi ja Läti) olid mõlemal juhul samad. Kreditikäibes lisandus nelja hulka Venemaa ja deebetkäibes Saksamaa. Eesti jooksevkonto oli suurima ülejäägiga Soomega (2,2 mld krooni) ja suurima puudujäägiga Saksamaaga (samuti 2,2 mld krooni). Võrreldes eelmise aasta II kvartaliga kahanes ülejääk Soomega viiendiku võrra ning kolmekordistus puudujääk Saksamaaga.

Kaubad

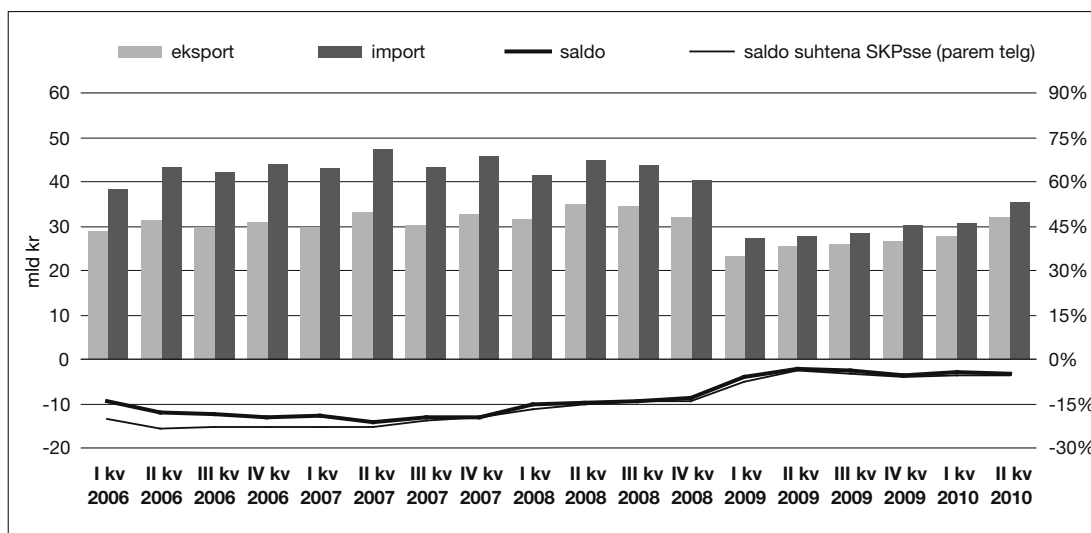
Maksebilansi kaupade konto puudujääk ulatus 2010. aasta II kvartalis 2 mld kroonini, suurenedes eelmise kvartaliga võrreldes 0,3 mld ja 2009. aasta II kvartali suhtes 0,7 mld krooni võrra (vt tabel 3). Nii kaupade välja- kui ka sissevedu olid buumijärgse perioodi suurimad, vastavalt 32,7 ja 34,7 mld krooni. Eelmise aasta II kvartali suhtes kasvas kaubaeksport 28% ja -import 29%, eelmise kvartaliga võrreldes suurenesid mõlemad 16%.

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljavedu

	Kaubad – krediti			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2006	28 870,8	2,8	76,8	35 646,0	1,4	84,7	-6 775,2
II kv 2006	31 950,7	10,7	73,5	40 736,3	14,3	84,6	-8 785,6
III kv 2006	29 993,5	-6,1	69,6	39 806,4	-2,3	82,2	-9 812,9
IV kv 2005	30 822,1	2,8	72,6	41 499,8	4,3	83,1	-10 677,7
2006 kokku	121 637,1	22,5	73,0	157 688,5	27,6	83,6	-36 051,4
I kv 2007	30 300,6	-1,7	74,9	40 484,5	-2,4	83,9	-10 183,9
II kv 2007	33 433,6	10,3	71,6	44 658,5	10,3	83,9	-11 224,9
III kv 2007	30 400,7	-9,1	68,8	41 207,6	-7,7	81,6	-10 807,0
IV kv 2007	33 251,7	9,4	72,2	43 753,1	6,2	82,2	-10 501,4
2007 kokku	127 386,6	4,7	71,8	170 103,7	7,9	82,9	-42 717,2
I kv 2008	31 786,9	-4,4	73,2	40 501,3	-7,4	83,4	-8 714,4
II kv 2008	35 026,3	10,2	71,3	43 561,7	7,6	83,5	-8 535,4
III kv 2008	34 711,2	-0,9	70,0	42 720,7	-1,9	81,4	-8 009,4
IV kv 2008	32 075,6	-7,6	69,1	40 071,4	-6,2	81,0	-7 995,9
2008 kokku	133 600,0	4,9	70,9	166 855,0	-1,9	82,3	-33 255,0
I kv 2009	23 626,1	-26,3	68,9	26 731,8	-33,3	79,6	-3 105,7
II kv 2009	25 673,3	8,7	66,9	26 938,3	0,8	80,4	-1 265,0
III kv 2009	26 021,1	1,4	65,9	27 750,0	3,0	79,3	-1 728,9
IV kv 2009	26 947,8	3,6	68,1	29 607,5	6,7	79,4	-2 659,6
2009 kokku	102 268,3	-23,5	67,4	111 027,5	-33,5	79,6	-8 759,2
I kv 2010	28 177,3	4,6	72,0	29 852,3	0,8	80,5	-1 675,0
II kv 2010	32 733,4	16,2	71,0	34 707,3	16,3	81,4	-1 974,0

Kaupade väljavedu oli ametliku **väliskaubandusstatistika**³ esialgsetel andmetel 32,1 mld ja sissevedu CIF-hindades 35,3 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduspuudujääk suurenes mõlema võrdlusperioodi suhtes ja ulatus 3,2 mld kroonini.

Joonis 3. Eesti väliskaubandus

Kaupade väljavedu kasvas 2009. aasta II kvartaliga võrreldes kõikide põhigruppide arvestuses, v.a transpordivahendid, mille eksport jäi eelmise aasta tasemele (vt tabel 4). Ekspordi 26% kasvu mõjutas enim metallide ja metalltoodete, puidu ja puittoodete ning masinate ja seadmete väljaveo järsk suurenemine. Metallide väljaveost viiendiku moodustasid vanaraud ja metallijäätmed, mille väljavedu kasvas

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Toidukaubad	2 331,8	2 567,5	2 996,4	9,2	9,3	9,3	16,7	28,5
Mineraalsed tooted	4 846,7	6 168,7	5 122,1	19,0	22,3	16,0	-17,0	5,7
Keemiakaubad	2 051,2	2 011,3	2 618,1	8,1	7,3	8,2	30,2	27,6
Garderoobikaubad	1 215,2	1 329,5	1 356,3	4,8	4,8	4,2	2,0	11,6
Puit, paber ja tooted	2 970,4	3 582,1	4 309,3	11,7	13,0	13,4	20,3	45,1
Metallid ja metalltooted	2 113,9	2 151,7	3 519,1	8,3	7,8	11,0	63,5	66,5
Masinad ja seadmed	4 845,9	4 932,7	6 125,8	19,0	17,8	19,1	24,2	26,4
Transpordivahendid	1 984,1	1 530,7	1 973,6	7,8	5,5	6,1	28,9	-0,5
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	2 069,1	2 203,0	2 628,6	8,1	8,0	8,2	19,3	27,0
Muud	1 017,7	1 163,9	1 460,9	4,0	4,2	4,5	25,5	43,5
Kokku	25 446,0	27 641,1	32 110,1	100,0	100,0	100,0	16,2	26,2

³ Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest osted proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi.

Termineid „eksport” ja „import” kasutatakse Euroopa Liiduga ühinemisest saadik vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega; Intrastati aruandesüsteemis kasutatakse termineid „kaupade lähetamine” ja „kaupade saabumine”. Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesiseste kui ka -väliste riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud termineid „eksport” või „kaupade väljavedu” ning „import” või „kaupade sissevedu”.

üle 2,5 korra. Teisel kohal olid kuumvaltsitud terastooted ligi kolmekordse kasvuga, järgnesid metallkonstruktsioonid ning muud raud- ja terastooted. Metalltooteid veeti Soome, Türgi, Läti, Rootsi ja Venemaale. Puitu ja puittooteid (töötlemata ja vähetöödeldud puit, ehitusdetailid, küttepuid, puidumass) tarniti peamiselt Soome, Rootsi, Saksamaale, Norrasse ja Suurbritanniasse. Kokkupandavate ehitiste eksport kasvas 44% ja neid müüdi Saksamaale, Norrasse, Taani, Suurbritanniasse ja Prantsusmaale; mööblit tarniti peamiselt Soome ja Rootsi. Mahult esikohal olevate masinate-seadmete väljavedu suurenes 26% ja koosnes peamiselt elektri- ja elektroonikatööstuse toodangust, sihtriikideks Rootsi, Soome ja Venemaa. Mineraalsete toodete eksport koosnes, nagu ikka, 80% ulatuses Venemaalt, Leedust, Lätist ja Poolast töötlemiseks sissetoodud kütuse taasväljaveost USAsse, Nigeeriasse, Läti ja Pakistani. Elektrit eksporditi Soome, Läti ja Leetu.

Toidukaupade eksport kasvas märkimisväärselt. Kanget alkoholi müüdi Venemaale ja Soome ning piima- ja kalatooteid Venemaale, Leetu, Läti, Soome ja Islandile. Märkimisväärselt kosus ka keemiakaupade väljavedu Venemaale, Läti, Soome ja Leetu. Peamised eksporditartiklid olid ehitusmaterjalid (segud, mastiksid, värvid jms), plasttooted, karboksüülhapped ja ravimid. Transpordivahendite eksport jäi eelmise aasta tasemele ja koosnes 50% ulatuses sõiduaudode ja varuosade taasväljaveost Läti, Venemaale, Leetu, Rootsi ja Prantsusmaale. Lisaks müüdi haagiseid Soome ja Rootsi ning jahtlaevu Rootsi. Tekstiili- ja jalatööstuse toodang läks Soome, Rootsi, Venemaale ja Läti. Karastatud klaasi ja klaastarat eksporditi Belgiasse ja Soome ning kuldesemeid Soome, Rootsi ja Läti.

Kaupade sisseveo kasvu panustasid kõik kaubagrupid, eriti masinad-seadmed, mineraalsed tooted ning metallid ja metalltooted (vt tabel 5). Masinate-seadmete sissevedu koosnes suures ulatuses elektri- ja elektroonikatööstuse toodetest ja detailidest, kuid imporditi ka arvuteid, põllutöömehhanismid jms. Peamised partnerriigid olid Rootsi, Soome, Saksamaa, Läti ja Hiina. Mineraalsete toodete impordi põhiartiklid olid mootorikütus Venemaalt, Leedust, Soomest ja Lätist (nii töötlemiseks kui ka sisetarbeks), maagaas Venemaalt ning elekter Lätist ja Soomest. Metalltoodetest tarniti Eestisse raud- ja terastooted Saksamaalt, Soomest, Rootsist, Lätist ja Poolast. Keemiatooteid (ravimid, plasttooted, väetised, autorehvid) osteti Saksamaalt, Soomest, Lätist, Leedust ja Poolast, mitmesuguseid toidukaupu (kange ja lahja alkohol, sealih, loomatoidud, kalakonservid jms) peamiselt Euroopa Liidu riikidest.

Transpordivahendite sissevedu suurenes 2009. aasta II kvartaliga võrreldes 33% ning 2010. aasta I kvartali suhtes 45%, ent kasvu mõjutasid eelkõige ühehõlpsed tehingud, näiteks praamide ost Norrast. Siiski

Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Toidukaubad	3 745,6	3 383,1	3 992,2	13,6	11,1	11,3	18,0	6,6
Mineraalsed tooted	5 347,8	6 763,5	6 650,6	19,4	22,2	18,8	-1,7	24,4
Keemiakaubad	4 177,5	4 184,7	4 848,7	15,1	13,7	13,7	15,9	16,1
Garderoobikaubad	1 693,7	2 215,8	2 164,4	6,1	7,3	6,1	-2,3	27,8
Puit, paber ja tooted	1 422,7	1 646,7	1 897,1	5,2	5,4	5,4	15,2	33,3
Metallid ja metalltooted	2 074,6	2 330,7	3 256,1	7,5	7,6	9,2	39,7	56,9
Masinad ja seadmed	5 163,3	5 727,4	7 355,0	18,7	18,8	20,8	28,4	42,4
Transpordivahendid	2 133,0	1 954,7	2 839,0	7,7	6,4	8,0	45,2	33,1
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	697,2	662,0	782,5	2,5	2,2	2,2	18,2	12,2
Muud	1 166,4	1 658,1	1 537,5	4,2	5,4	4,4	-7,3	31,8
Kokku	27 621,9	30 526,8	35 323,0	100,0	100,0	100,0	15,7	27,9

kasvas oluliselt ka sõiduautode ja varuosade import Rootsist, Saksamaalt ja Poolast, eriti 2010. aasta I kvartaliga võrreldes. Valgevenest ja Ukrainast osteti kaubavaguneid. Rõivaid, jalatseid ja kangaid toodi Lätist, Soomest, Hiinast, Saksamaalt ja Itaaliast ning puidutööstuse tooret ja paberikaupa Venemaalt, Soomest ja Lätist. Mööblit ja valgusteid osteti Soomest ja Itaaliast, kuldesemeid Šveitsist ning meditsiinitehnikat Saksamaalt ja Soomest.

Väliskaubanduse puudujääk suurenes aastataguse perioodiga võrreldes 48% ning oli 3,2 mld krooni (vt tabel 6). Suure ülejäägiga olid puit ja puittooted, mööbel ja muud tarbekaubad ning metalltooted. Üle 2 mld krooni suuruse puudujäägiga olid keemiakaubad, järgnesid mineraalsed tooted ning masinad-seadmed.

Tabel 6. Väliskaubanduse saldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)

	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010
Toidukaubad	-1 413,8	-815,6	-995,9
Mineraalsed tooted	-501,1	-594,8	-1 528,5
Keemiakaubad	-2 126,3	-2 173,4	-2 230,6
Garderoobikaubad	-478,5	-886,3	-808,2
Puit, paber ja tooted	1 547,7	1 935,4	2 412,1
Metallid ja metalltooted	39,3	-179,0	263,0
Masinad ja seadmed	-317,5	-794,7	-1 229,2
Transpordivahendid	-148,9	-424,0	-865,4
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 371,9	1 541,0	1 846,1
Muud	-148,7	-494,3	-76,6
Kokku	-2 175,9	-2 885,7	-3 212,9

Riikide ühenduste järgi suurenes **kaupade väljavedu** kõikidesse riigigruppidesse ning ka peaaegu kõikidesse suurematesse partnerriikidesse (vt tabel 7). Enim mõjutas ekspordikasvu suurenenud väljavedu Euroopa Liidu riikidesse, eelkõige Soome, Rootsi ja Läti. Suurimad ekspordipartnerid olid Soome, Rootsi, Venemaa ja Läti.

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	17 448,2	19 287,1	21 548,2	68,6	69,8	67,1	11,7	23,5
Soome	4 536,7	4 898,7	5 801,6	17,8	17,7	18,1	18,4	27,9
Rootsi	3 031,6	3 812,1	4 330,5	11,9	13,8	13,5	13,6	42,8
Läti	2 297,4	2 345,9	2 813,3	9,0	8,5	8,8	19,9	22,5
Saksamaa	1 651,9	1 476,1	1 802,6	6,5	5,3	5,6	22,1	9,1
Leedu	1 272,8	1 269,2	1 626,9	5,0	4,6	5,1	28,2	27,8
SRÜ riigid	2 784,7	2 803,1	3 746,4	10,9	10,1	11,7	33,7	34,5
Venemaa	2 157,4	2 216,0	2 977,8	8,5	8,0	9,3	34,4	38,0
Ukraina	287,7	240,7	335,7	1,1	0,9	1,0	39,4	16,6
Valgevene	170,3	186,9	206,9	0,7	0,7	0,6	10,7	21,6
Ülejäänud riigid	5 213,1	5 550,9	6 815,5	20,5	20,1	21,2	22,8	30,7
Kanada	1 703,0	1 085,4	1 779,9	6,7	3,9	5,5	64,0	4,5
Norra	769,3	875,3	1 059,3	3,0	3,2	3,3	21,0	37,7
USA	1 158,0	964,6	850,6	4,6	3,5	2,6	-11,8	-26,5
Kokku	25 446,0	27 641,1	32 110,1	100,0	100,0	100,0	16,2	26,2

Kaupade sissevedu suurenes samuti nii riigigruppide kui ka suuremate partnerriikide arvestuses, v.a USA (vt tabel 8). Impordikasvu mõjutasid Soome, Läti, Saksamaa ja Rootsi, olles ühtlasi ka suurimad partnerriigid.

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi*

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	21 853,8	23 523,8	27 946,2	79,1	77,1	79,1	18,8	27,9
Soome	4 027,4	4 594,3	5 524,4	14,6	15,0	15,6	20,2	37,2
Saksamaa	2 693,4	2 998,3	3 917,3	9,8	9,8	11,1	30,7	45,4
Läti	2 655,7	3 516,1	3 907,5	9,6	11,5	11,1	11,1	47,1
Rootsi	2 340,3	2 961,1	3 501,0	8,5	9,7	9,9	18,2	49,6
Leedu	3 036,8	2 505,5	2 854,8	11,0	8,2	8,1	13,9	-6,0
SRÜ	2 990,8	4 244,0	3 971,1	10,8	13,9	11,2	-6,4	32,8
Venemaa	2 571,5	3 548,6	3 061,5	9,3	11,6	8,7	-13,7	19,1
Valgevene	252,1	191,4	468,5	0,9	0,6	1,3	144,8	85,9
Ukraina	126,4	232,6	312,3	0,5	0,8	0,9	34,3	147,0
Ülejäänud riigid	2 777,4	2 758,9	3 405,7	10,1	9,0	9,6	23,4	22,6
Hiiina	471,0	730,1	941,1	1,7	2,4	2,7	28,9	99,8
Norra	466,3	688,1	689,0	1,7	2,3	2,0	0,1	47,7
USA	675,8	301,4	381,7	2,4	1,0	1,1	26,6	-43,5
Kokku	27 621,9	30 526,8	35 323,0	100,0	100,0	100,0	15,7	27,9

* Analüüsitud lähteriigi järgi.

Väliskaubanduse saldo oli negatiivne Euroopa Liidu ja SRÜga (vt tabel 9). Suurima positiivse kaubandusbilansiga partnerriigid olid Euroopa Liidu riikidest Rootsi, Soome, Taani ja Suurbritannia, SRÜst Usbekistan ja Aserbaidžaan ning muudest riikidest USA, Nigeeria ja Pakistan. Suurim kaubabilansi puudujääk oli Eestil Saksamaa, Poola, Leedu ja Lätiga.

Tabel 9. Väliskaubanduse saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010
EL-27	-4 405,5	-4 236,7	-6 398,0
SRÜ	-206,1	-1 440,9	-224,7
Ülejäänud riigid	2 435,7	2 791,9	3 409,8
Kokku	-2 175,9	-2 885,7	-3 212,9

Teenused

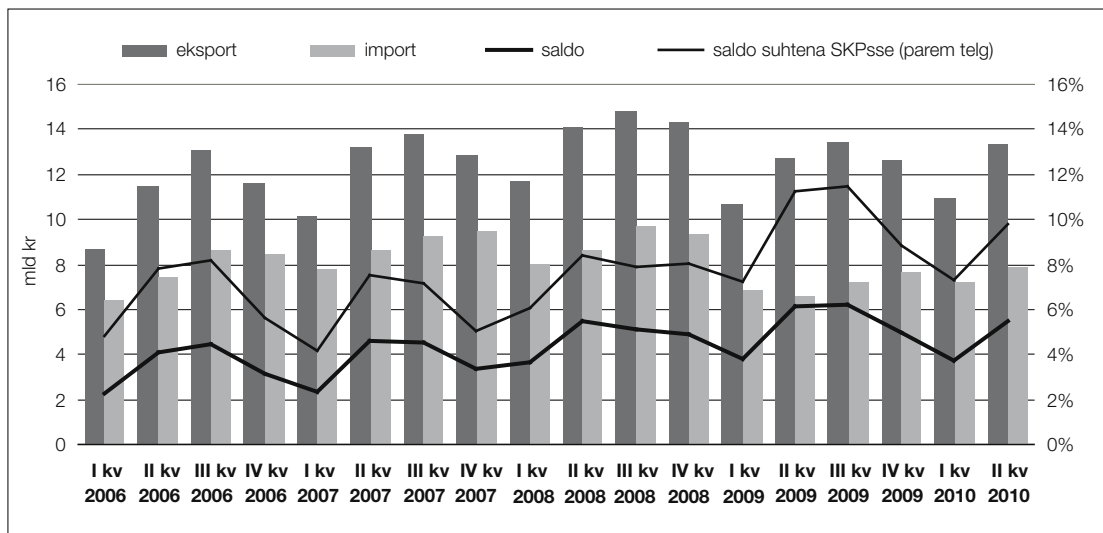
Teenuste konto ülejääk kahanes 2009. aasta II kvartaliga võrreldes veidi ning oli 5,5 mld krooni (vt tabelid 10-11). Ülejäägi kahanemise põhjustas teenuste impordi tunduvalt kiirem kasv võrreldes ekspordiga: kui import suurenes 20%, siis eksport vaid 6%. Ülejäägist 75% andsid veo- ja reisisiteenused. Ülejääk vähenes eelkõige muude äriteenuste, side- ja reisisiteenuste arvel. Esimese kvartaliga võrreldes oli teenuste netoeksport hooajalisusest tulenevalt 48% suurem ja hõlmas ligi 10% SKPst (vt joonis 4).

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2006	8 712,0	-21,8	23,2	6 463,5	-19,7	15,3	2 248,5	-27,5
II kv 2006	11 504,6	32,1	26,5	7 434,8	15,0	15,4	4 069,8	81,0
III kv 2006	13 079,2	13,7	30,4	8 642,8	16,2	17,8	4 436,4	9,0
IV kv 2006	11 624,4	-11,1	27,4	8 448,3	-2,3	16,9	3 176,0	-28,4
2006 kokku	44 920,2	9,9	27,0	30 989,5	11,7	16,4	13 930,7	6,1
I kv 2007	10 132,6	-12,8	25,1	7 787,4	-7,8	16,1	2 345,1	-26,2
II kv 2007	13 229,2	30,6	28,4	8 593,1	10,3	16,1	4 636,1	97,7
III kv 2007	13 792,9	4,3	31,2	9 276,6	8,0	18,4	4 516,3	-2,6
IV kv 2007	12 823,0	-7,0	27,8	9 465,3	2,0	17,8	3 357,6	-25,7
2007 kokku	49 977,6	11,3	28,2	35 122,5	13,3	17,1	14 855,1	6,6
I kv 2008	11 666,3	-9,0	26,8	8 045,2	-15,0	16,6	3 621,1	7,8
II kv 2008	14 132,9	21,1	28,7	8 629,6	7,3	16,5	5 503,3	52,0
III kv 2008	14 842,8	5,0	30,0	9 738,0	12,8	18,6	5 104,8	-7,2
IV kv 2008	14 315,8	-3,6	30,9	9 384,8	-3,6	19,0	4 930,9	-3,4
2008 kokku	54 957,8	10,0	29,1	35 797,6	1,9	17,7	19 160,1	29,0
I kv 2009	10 652,2	-25,6	31,1	6 864,1	-26,9	20,4	3 788,1	-23,2
II kv 2009	12 681,5	19,1	33,1	6 580,7	-4,1	19,6	6 100,8	61,1
III kv 2009	13 464,5	6,2	34,1	7 260,2	10,3	20,7	6 204,3	1,7
IV kv 2009	12 623,7	-6,2	31,9	7 664,8	5,6	20,6	4 959,0	-20,1
2009 kokku	49 422,0	-10,1	32,6	28 369,8	-20,7	20,4	21 052,2	9,9
I kv 2010	10 942,1	-13,3	28,0	7 249,8	-5,4	19,5	3 692,3	-25,5
II kv 2010	13 395,1	22,4	29,0	7 914,2	9,2	18,6	5 480,9	48,4

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Veoteenused	2 333,5	1 969,9	2 257,8	38,2	53,4	41,2	14,6	-3,2
Reisiteenused	2 027,9	580,9	1 842,8	33,2	15,7	33,6	217,2	-9,1
Ehitusteenused	216,3	190,6	322,5	3,6	5,2	5,9	69,2	49,1
Arvuti- ja infoteenused	251,4	310,1	325,1	4,1	8,4	5,9	4,8	29,3
Muud äriteenused	975,5	620,2	517,2	16,0	16,8	9,5	-16,6	-47,0
Valitsusteenused	33,5	41,3	43,2	0,6	1,1	0,8	4,6	29,0
Ülejäänud teenused	262,7	-20,7	172,3	4,3	-0,6	3,1	-931,5	-34,4
Teenused kokku	6 100,8	3 692,3	5 480,9	100,0	100,0	100,0	48,4	-10,2

Joonis 4. Teenuste konto

Teenuste eksport suurenes aastaga tänu enamiku teenuste, eelkõige aga veoteenuste (kaubaveo- ja muud abiteenused), arvuti- ja infoteenuste ning finantsteenuste müügi kasvule. Aastatagusega võrreldes vähenes veoteenuste reisijateveo ning mitmesuguste äri- ja kutsetegevuste valdkondade teenuste eksport. 2010. aasta I kvartaliga võrreldes kasvas eksport hooajaliselt kõikide teenuseliikide arvestuses (vt tabel 12). Suurim osa teenuste ekspordist suundus Euroopa Liidu riikidesse eesotsas Soomega. Aastataguse võrdlusperioodi suhtes langes riikide arvestuses ekspordis mõnevõrra Rootsi ja kasvas märgatavalt Hollandi osakaal. SRÜ riikide arvestuses oli ekspordi puhul jätkuvalt liidripositsioonil Venemaa. 12% võrra suurenes teenuste eksport Kasahstani, peamiselt suurenenud kasutusrendi toel. Teenuste eksport ülejäänud riikidesse jäi koguarvestuses enam-vähem samale tasemele kui 2009. aasta II kvartalis. Teenuste osutamine madala maksumääraga piirkondadele suurenes kolmandiku võrra, samal ajal kui teenuste eksport Šveitsi ja USAsse vähenes (vt tabel 13).

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Veoteenused	4 554,6	4 423,8	5 127,9	35,9	40,4	38,3	15,9	12,6
kaubavedu	1 904,4	2 188,4	2 352,7	15,0	20,0	17,6	7,5	23,5
reisijatevedu	1 149,9	672,5	1 069,0	9,1	6,1	8,0	59,0	-7,0
muud veoteenused	1 500,3	1 562,9	1 706,2	11,8	14,3	12,7	9,2	13,7
Reisiteenused	3 481,6	2 264,8	3 509,0	27,4	20,7	26,2	54,9	0,8
Ehitusteenused	565,0	441,6	577,8	4,5	4,0	4,3	30,8	2,3
Arvuti- ja infoteenused	507,4	545,4	611,3	4,0	5,0	4,6	12,1	20,5
Muud äriteenused	2 582,4	2 258,8	2 436,7	20,4	20,6	18,2	7,9	-5,6
Valitsusteenused	124,4	118,3	124,1	1,0	1,1	0,9	4,9	-0,2
Ülejäänud teenused	866,1	889,4	1 008,3	6,8	8,0	7,5	13,4	16,4
Teenused kokku	12 681,5	10 942,1	13 395,1	100,0	100,0	100,0	22,4	5,6

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	9 064,1	7 584,5	9 606,3	71,5	69,3	71,7	26,7	6,0
Soome	3 733,8	2 806,4	3 970,4	29,4	25,6	29,6	41,5	6,3
Rootsi	1 199,5	768,4	1 099,7	9,5	7,0	8,2	43,1	-8,3
Läti	658,3	710,7	750,2	5,2	6,5	5,6	5,6	14,0
Holland	293,7	490,3	585,6	2,3	4,5	4,4	19,4	99,4
Suurbritannia	465,6	440,3	542,3	3,7	4,0	4,0	23,2	16,5
SRÜ	1 602,9	1 596,6	1 770,5	12,6	14,6	13,2	10,9	10,5
Venemaa	1 203,5	1 225,2	1 329,1	9,5	11,2	9,9	8,5	10,4
Kasahstan	219,6	202,4	246,9	1,7	1,8	1,8	22,0	12,4
Ülejäänud riigid	2 014,5	1 761,0	2 018,3	15,9	16,1	15,1	14,6	0,2
<i>offshore</i> -piirkonnad	514,0	602,7	687,8	4,1	5,5	5,1	14,1	33,8
Šveits	493,8	383,9	394,9	3,9	3,5	2,9	2,9	-20,0
USA	385,2	313,8	374,4	3,0	2,9	2,8	19,3	-2,8
Teenuste eksport kokku	12 681,5	10 942,1	13 395,1	100,0	100,0	100,0	22,4	5,6

Teenuste import kasvas 2009. aasta II kvartaliga võrreldes peamiselt veoteenuste toel. See oli eelkõige tingitud kaubaimporti kohaletoimetamiseks vajalike kaubaveoteenuste impordi kasvust. Mõnevõrra vähemal määral panustasid impordi kasvu muud äriteenused, reisiteenused ning sideteenused. Vähenes ehitusteenuste sisseost (vt tabel 14).

79% teenustest osteti Euroopa Liidu riikidelt, kusjuures impordi maht suurenes aastaga 22%. Kasvas teenuste import kõigist olulisematest Euroopa Liidu partnerriikidest, eriti Rootsist. Teenuste import SRÜst jäi aastatagusele tasemele, samal ajal kui Venemaalt osteti teenuseid viendiku võrra enam. Ülejäänud riikidest, eeskätt madala maksumääraga piirkondadest ja Norrast, osteti aastaga kokku 25% rohkem teenuseid (vt tabel 15).

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

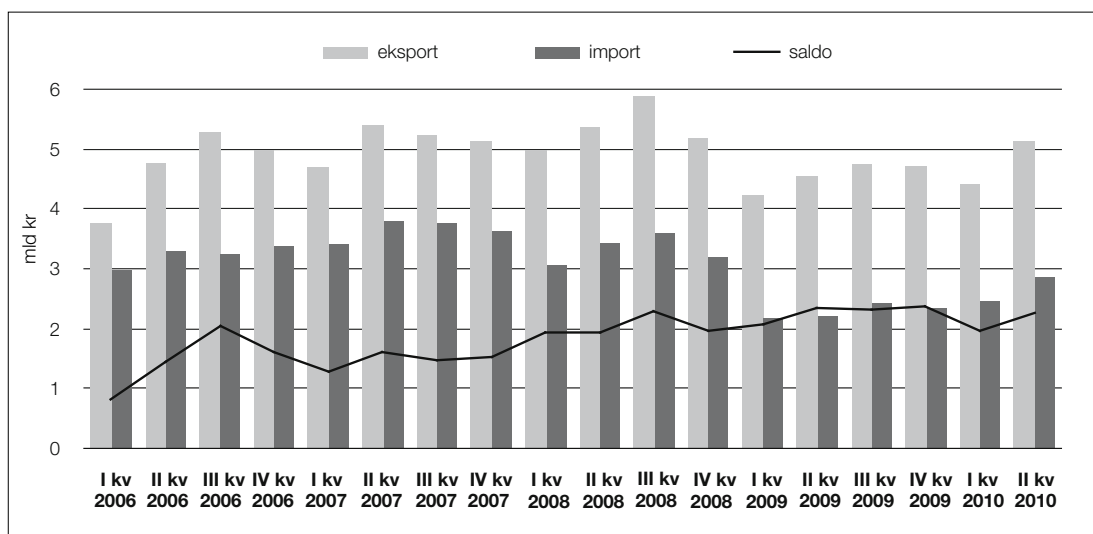
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Veoteenused	2 221,0	2 453,9	2 870,1	33,7	33,8	36,2	17,0	29,2
kaubavedu	1 330,0	1 534,6	1 799,3	20,2	21,1	22,7	17,2	35,3
reisijatevedu	237,5	245,5	271,1	3,6	3,4	3,4	10,4	14,1
muud veoteenused	653,5	673,8	799,7	9,9	9,3	10,1	18,7	22,4
Reisiteenused	1 453,7	1 683,8	1 666,2	22,1	23,2	21,1	-1,0	14,6
Ehitusteenused	348,7	251,0	255,3	5,3	3,5	3,2	1,7	-26,8
Arvuti- ja infoteenused	256,0	235,3	286,2	3,9	3,2	3,6	21,6	11,8
Muud äriteenused	1 606,9	1 638,6	1 919,5	24,4	22,6	24,3	17,1	19,5
Valitsusteenused	90,9	77,0	81,0	1,4	1,1	1,0	5,2	-10,9
Ülejäänud teenused	603,5	910,2	835,9	9,2	12,6	10,6	-8,2	38,5
Teenused kokku	6 580,7	7 249,8	7 914,2	100,0	100,0	100,0	9,2	20,3

Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	5 117,7	5 704,7	6 247,5	77,8	78,7	78,9	9,5	22,1
Soome	943,0	1 009,0	1 205,2	14,3	13,9	15,2	19,4	27,8
Läti	619,7	765,1	853,1	9,4	10,6	10,8	11,5	37,7
Rootsi	487,1	853,8	829,8	7,4	11,8	10,5	-2,8	70,4
Saksamaa	477,9	439,7	534,2	7,3	6,1	6,7	21,5	11,8
Küpros	356,6	422,5	431,0	5,4	5,8	5,4	2,0	20,9
SRÜ	627,3	555,2	624,9	9,5	7,7	7,9	12,6	-0,4
Venemaa	381,1	421,1	467,0	5,8	5,8	5,9	10,9	22,5
Valgevene	74,6	51,6	57,7	1,1	0,7	0,7	11,8	-22,7
Ülejäänud riigid	835,7	989,9	1 041,8	12,7	13,6	13,2	5,2	24,7
USA	239,0	227,8	212,3	3,6	3,1	2,7	-6,8	-11,2
<i>offshore</i> -piirkonnad	68,7	94,5	130,6	1,0	1,3	1,7	38,2	90,1
Norra	95,9	108,2	126,6	1,5	1,5	1,6	17,0	32,0
Teenuste import kokku	6 580,7	7 249,8	7 914,2	100,0	100,0	100,0	9,2	20,3

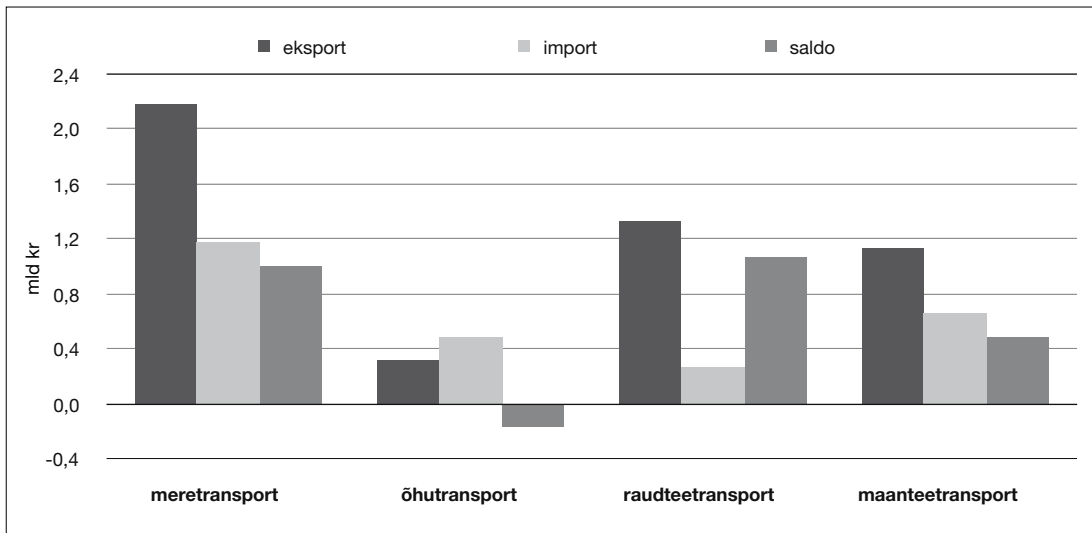
Veoteenuste ülejääk hõlmas 41% teenuste konto ülejäägist ja moodustas 2,3 mld krooni, vähenedes aastaga 3% (vt joonis 5 ja tabelid 11–13). Vähenemine oli tingitud veoteenuste impordi kiiremast kasvust võrreldes ekspordiga (kasv vastavalt 29% ja 13%). Veoteenuste käibes oli suurima osatähtsusega meretransport (42%), millele järgnesid enam-vähem võrdse osakaaluga (20–22%) raudtee- ja maanteetransport. Erinevalt ülejäänud transpordiliikidest oli õhustransport endiselt puudujäägiga (vt joonis 6).

Veoteenuste eksport kasvas peamiselt tänu kaubaveoteenuste kasvule, mis moodustas veoteenustest ekspordist ligi poole. Euroopa Liidu riikidele müüdi suurim osa (68%) veoteenustest, müüdud teenuste maht suurenes aastaga viiendiku võrra (vt tabel 16). Peamine ekspordipartner oli Soome (22% veoteenuste ekspordist), kõige kiiremini kasvas eksport Hollandisse. SRÜ osatähtsus kokku moodustas veoteenuste

Joonis 5. Veoteenuste konto

Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2010. aasta II kvartalis

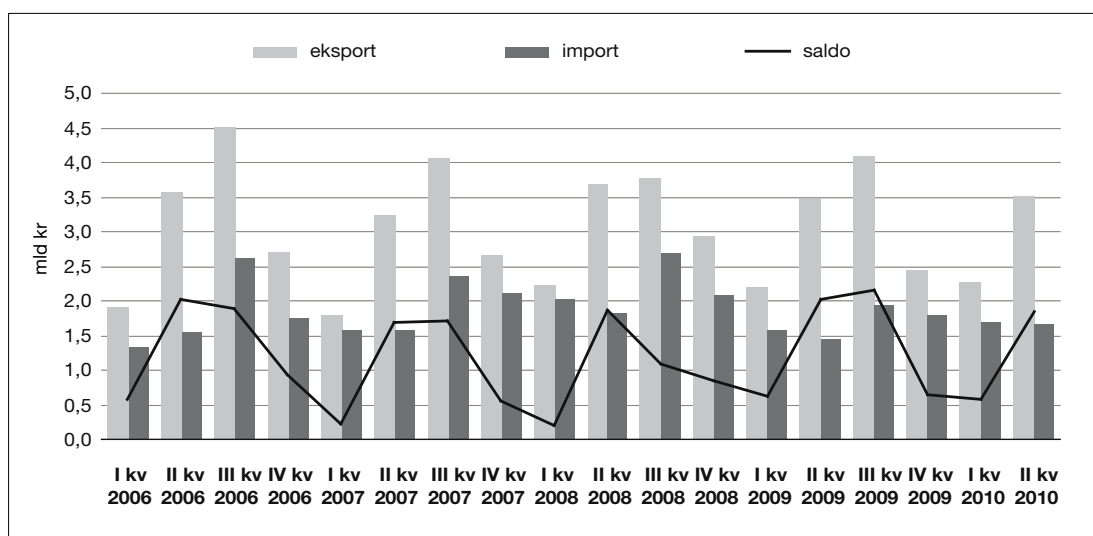
Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2010. aasta II kvartalis

	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Muut (%), II kv 2010 / II kv 2009		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Muut (%), II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	3 484,4	67,9	19,3	EL-27	2 234,1	77,8	30,4
Soome	1 103,3	21,5	6,2	Soome	338,9	11,8	35,0
Holland	465,8	9,1	122,2	Rootsi	314,9	11,0	84,6
Rootsi	461,7	9,0	0,5	Saksamaa	298,7	10,4	18,5
Läti	272,2	5,3	44,4	Läti	208,6	7,3	51,3
Saksamaa	213,6	4,2	0,8	Leedu	198,2	6,9	8,5
SRÜ	780,8	15,2	15,1	SRÜ	199,7	7,0	33,5
Venemaa	726,3	14,2	16,1	Venemaa	115,2	4,0	19,1
Kasahstan	26,4	0,5	576,9	Valgevene	41,7	1,5	61,0
Ülejäänud riigid	862,7	16,9	-9,8	Ülejäänud riigid	436,3	15,2	21,9
offshore-piirkonnad	314,6	6,1	35,8	offshore-piirkonnad	93,1	3,2	65,7
Šveits	239,0	4,7	-30,7	Hiina	91,5	3,2	84,1
USA	139,0	2,7	-3,1	Norra	58,7	2,0	44,6
Veeteenuste eksport kokku	5 127,9	100,0	12,6	Veeteenuste import kokku	2 870,1	100,0	29,2

kogueksportidest 15% ja hõlmas peaaegu täielikult ekspordi Venemaale. Veeteenuste eksport ülejäänud riikidesse vähenes aastaga 10%, peamised ekspordipartnerid olid madala maksumääraga riigid, Šveits ja Ameerika Ühendriigid.

Veeteenuste import moodustas 36% teenuste koguimpordist. Peamine osa sisseostetud veeteenustest oli seotud kaubavedudega (vt tabelid 14 ja 16). Euroopa Liidu osatähtsus veeteenuste impordis aastaga ei muutunud ja oli 78%, kuigi teenuste maht suurenes aastaga ligi kolmandiku võrra. Euroopa Liidu riikidest suurendasid mahtu eelkõige Rootsi ja Läti, mõlemad meretranspordi vallas. SRÜ arvestuses osteti enamik veeteenuseid sisse Venemaalt (4% veeteenuste impordist). Ülejäänud riikidest olid peamised impordipartnerid madala maksumääraga piirkonnad ja Hiina.

Reisiteenuste eksport suurenes 2010. aasta II kvartalis aastatagusega võrreldes 1% ja import 15%. See tõi kaasa reisiteenuste ülejäägi kahanemise 9% võrra. Sesonsetest teguritest tulenevalt suurenes reisiteenuste ülejääk I kvartaliga võrreldes enam kui kolm korda. Nimelt sõltuvad reisi-, eriti turismiteenused suuresti hooajast (vt joonis 7). Euroopa Liidu osatähtsus reisiteenuste ekspordis moodustas 85% ja impordis 74%.

Joonis 7. Reisiteenuste konto

Reisiteenuste ekspordi sihtkohtade hulgas toimus päris suuri muutusi. Kui Euroopa Liidu riikidele eksporditud reisiteenuste maht jäi aasta arvestuses ligikaudu samale tasemele, siis reisiteenuste eksport SRÜsse (põhiliselt Venemaale) suurenes 6% ning eksport ülejäänud riikidesse alanes 17% (vt tabel 17). Aastaga kasvas Soomest, Saksamaalt ja Venemaalt pärit külastajate arv, kuid kahanes Suurbritannia, Norra ja Läti turistide hulk. Kokku külastas Eestit 2010. aasta II kvartalis ligikaudu sama palju välismaalasi kui eelmisel aastal samal ajal.

Tabel 17. Reisiteenused riikide ühenduste järgi 2010. aasta II kvartalis

	Reisiteenuste eksport				Reisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2010 / II kv 2009		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	2 980,2	84,9	1,8	EL-27	1 234,3	74,1	38,3
Soomes	1 958,1	55,8	8,6	Soomes	367,0	22,0	72,6
Rootsi	288,9	8,2	-19,2	Läti	177,8	10,7	20,1
Saksamaa	163,2	4,7	29,9	Rootsi	101,9	6,1	-22,8
Läti	145,1	4,1	-12,4	Saksamaa	80,7	4,8	5,6
SRÜ	319,7	9,1	6,5	SRÜ	196,3	11,8	-34,8
Venemaa	300,9	8,6	8,7	Venemaa	173,3	10,4	23,3
Ülejäänud riigid	209,1	6,0	-17,4	Ülejäänud riigid	235,6	14,1	-9,6
USA	50,9	1,5	-22,1	Türgi	71,6	4,3	36,6
Norra	49,4	1,4	-35,6	Norra	40,6	2,4	114,8
Reisiteenuste eksport kokku	3 509,0	100,0	0,8	Reisiteenuste import kokku	1 666,2	100,0	14,6

Eestlaste kulutused välismaal kasvasid põhiliselt reispäevade arvu suurenemise tõttu, mida on uue metoodika⁴ põhjal võimalik hinnata. Kui Eesti residentid tegid välisreise 2010. aasta II kvartalis 8% rohkem kui aasta varem, siis reispäevade arv suurenes samal ajal 21%. Välismaal töötavate residentide arv on aga aastaga vähenenud. Eesti residentide põhilised sihtriigid olid endiselt Soome, Läti, Venemaa ja Rootsi. Kevadpuhkuste populaarsed sihtkohad olid Türgi, Norra ja Hispaania, Egiptuse populaarsus langes.

Tulu

Eesti majanduse olukorra paranemisest andis märku ka tulu netoväljavoolu mõningane suuremine. See kasvas 2010. aasta II kvartalis aastatagusega võrreldes ligi 7% ja 2010. aasta I kvartali võrreldes enam kui poole võrra. Kogusummas ületas tulu väljavool sissevoolu 2,9 mld krooni võrra, mis suhtena SKPsse moodustas 5,2% (vt tabel 18). Tööjõutulu puhul oli tegemist 0,5 mld krooni suuruse netosissevooluga, investeerimistulu puhul aga 3,4 mld suuruse netoväljavooluga (vt tabel 19). Investeerimistulu netoväljavool koosnes rohkem kui 90% ulatuses otseinvesteeringutulust, millest omakorda ühe kolmandiku hõlmasid dividendid ning kaks kolmandikku reinvesteeringutulu. Võrreldes 2009. aasta II kvartaliga suurenes dividendide netoväljavool 2010. aasta II kvartalis ligi 60% ja reinvesteeringutulu 20%. Jättes tulukonto arvestusest välja reinvesteeringutulu, mille puhul reaalselt rahaliikumist ei toimu, vähenes tulu netoväljavool 0,8 mld kroonini ehk 1,5%ni SKP suhtes (vt joonis 8). Muu investeeringutulu (intressitulu laenudelt ja hoiustelt) netoväljavool kahanes veelgi, võrreldes aastatagusega ligi poole võrra.

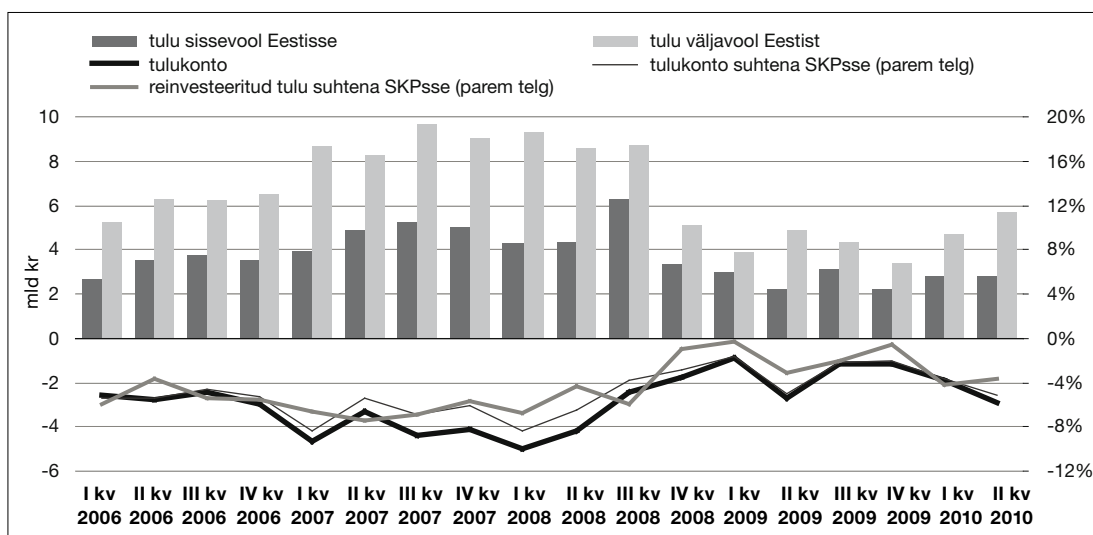
Tabel 18. Tulu

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2006	2 693,2	18,1	-5 240,1	41,8	-2 546,9	79,8
II kv 2006	3 517,3	30,6	-6 299,2	20,2	-2 781,9	9,2
III kv 2006	3 780,5	7,5	-6 250,8	-0,8	-2 470,3	-11,2
IV kv 2006	3 565,0	-5,7	-6 529,6	4,5	-2 964,6	20,0
2006 kokku	13 556,0	46,9	-24 319,7	48,7	-10 763,7	51,1
I kv 2007	3 980,2	11,6	-8 665,8	32,7	-4 685,6	58,1
II kv 2007	4 902,0	23,2	-8 242,9	-4,9	-3 340,9	-28,7
III kv 2007	5 232,7	6,7	-9 633,4	16,9	-4 400,7	31,7
IV kv 2007	5 004,6	-4,4	-9 090,8	-5,6	-4 086,1	-7,1
2007 kokku	19 119,5	41,0	-35 632,9	46,5	-16 513,3	53,4
I kv 2008	4 283,8	-14,4	-9 296,6	2,3	-5 012,8	22,7
II kv 2008	4 374,6	2,1	-8 592,3	-7,6	-4 217,8	-15,9
III kv 2008	6 292,2	43,8	-8 742,9	1,8	-2 450,7	-41,9
IV kv 2008	3 339,9	-46,9	-5 125,8	-41,4	-1 786,0	-27,1
2008 kokku	18 290,5	-4,3	-31 757,7	-10,9	-13 467,3	-18,4
I kv 2009	3 017,5	-9,7	-3 881,5	-24,3	-864,1	-51,6
II kv 2009	2 170,1	-28,1	-4 889,9	26,0	-2 719,8	214,8
III kv 2009	3 135,8	44,5	-4 324,7	-11,6	-1 188,9	-56,3
IV kv 2009	2 221,0	-29,2	-3 403,3	-21,3	-1 182,3	-0,6
2009 kokku	10 544,4	-42,4	-16 499,5	-48,0	-5 955,1	-55,8
I kv 2010	2 800,4	26,1	-4 675,6	37,4	-1 875,2	58,6
II kv 2010	2 823,7	0,8	-5 719,6	22,3	-2 895,9	54,4

⁴ Mobilpositsioneerimine.

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Tööjõutulu	475,3	516,5	524,2	-17,5	-27,5	-18,1	1,5	10,3
Investeeringutulu	-3 195,0	-2 391,7	-3 420,0	117,5	127,5	118,1	43,0	7,0
tulu otseinvesteeringutelt	-2 362,5	-2 104,8	-3 102,5	86,9	112,2	107,1	47,4	31,3
tulu aktsia- või osakapitalilt	-2 363,8	-2 050,6	-3 101,3	86,9	109,4	107,1	51,2	31,2
reinvesteeringutulu	-644,4	103,1	-1 019,4	23,7	-5,5	35,2	-1 088,6	58,2
dividendid	-1 719,4	-2 153,7	-2 081,9	63,2	114,9	71,9	-3,3	21,1
tulu võlgadelt (intressid)	1,3	-54,2	-1,2	0,0	2,9	0,0	-97,8	-189,3
tulu portfelliinvesteeringutelt	97,3	265,3	176,0	-3,6	-14,1	-6,1	-33,7	80,9
tulu muudelt investeeringutelt	-929,9	-552,2	-493,6	34,2	29,4	17,0	-10,6	-46,9
Tulukonto kokku	-2 719,8	-1 875,2	-2 895,9	100,0	100,0	100,0	54,4	6,5

Joonis 8. Tulukonto

Tulu sissevool suurenes 2009. aasta II kvartaliga võrreldes 30%, jäädes 2010. aasta I kvartali tasele ning hõlmates 2,8 mld krooni (vt tabel 20). 93% tulu sissevoolust teeniti Euroopa Liidu riikidest (vt tabel 21). Tulu sissevoolu kogumahust hõlmas veerandi tööjõutulu, mis suurenes aastaga 8%. Populaarseim töökohamaa oli Soome, kust laekus 43% tööjõutulu sissevoolust; Suurbritannia osakaal oli 12%. Väiksemas mahus saadi tööjõutulu veel Lätist, Rootsist ja Iirimalt. Investeeringutulu kasvas II kvartalis aasta arvestuses 41%, kuid jäi I kvartaliga võrreldes peaaegu samaks. Põhilise osa (65%) investeeringutulu sissevoolust moodustas tulu välismaistelt otseinvesteeringutelt, mis aastata-guse perioodiga võrreldes peaaegu kahekordistus. Dividende võeti välja üle kahe korra vähem (0,5 mld krooni). Kui 2009. aasta II kvartalis teeniti otseinvesteeringutelt veel kahjumeid, siis 2010. aasta II kvartalis juba kasumeid – jaotamata kasum ehk reinvesteeringutulu hõlmas 0,6 mld krooni. Tulu välismaistelt portfelliinvesteeringutelt vähenes ja tulu muudelt investeeringutelt suurenes mõnevõrra.

Kolmveerand investeeringutulust laekus kolmest riigist, Leedust, Lätist ja Küprosel. Investeeringutulu Saksamaalt ja Hollandist vähenes kaks korda. Kui 2009. aasta II kvartalis teeniti Venemaale tehtud

otseinvesteeringutelt veel kahjumeid, siis nüüd juba kasumeid. 53% välismaal teenitud investeerimistulust kuulus finants- ja kindlustustegevuse, 20% veonduse ja laonduse ning 12% kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse investoritele.

Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009	II kv 2010 / I kv 2009	II kv 2010 / II kv 2009
Tööjõutulu	690,4	722,7	743,3	31,8	25,8	26,3	2,8	7,7
Investeerimistulu	1 479,7	2 077,7	2 080,4	68,2	74,2	73,7	0,1	40,6
tulu otseinvesteeringutelt	719,1	1 421,0	1 362,1	33,1	50,7	48,2	-4,1	89,4
tulu aktsia- või osakapitalilt	354,0	1 162,4	1 113,8	16,3	41,5	39,4	-4,2	214,7
dividendid	1 123,1	284,8	499,5	51,8	10,2	17,7	75,4	-55,5
reinvesteeritud tulu	-769,2	877,7	614,2	-35,4	31,3	21,8	-30,0	-179,9
tulu võlgadelt (intressid)	365,2	258,6	248,3	16,8	9,2	8,8	-4,0	-32,0
tulu portfelliinvesteeringutelt	489,5	374,8	436,6	22,6	13,4	15,5	16,5	-10,8
tulu muudelt investeeringutelt	271,1	282,0	281,7	12,5	10,1	10,0	-0,1	3,9
Tulu sissevool kokku	2 170,1	2 800,4	2 823,7	100,0	100,0	100,0	0,8	30,1

Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2010. aasta II kvartalis

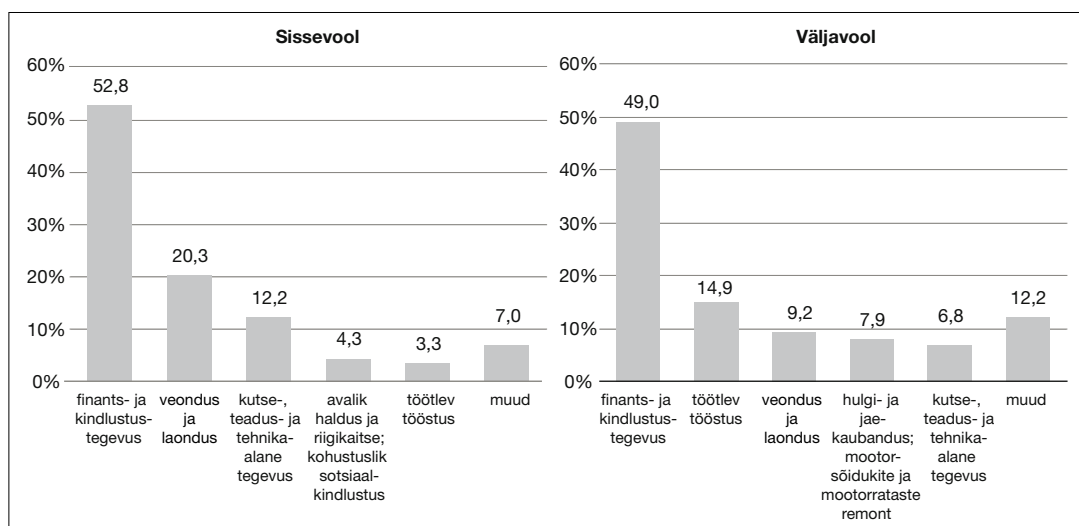
	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2010 / II kv 2009		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), II kv 2010 / II kv 2009
EL-27	2 626,7	93,0	-1,8	EL-27	-5 235,2	91,5	12,1
Läti	600,3	21,3	-24,9	Rootsi	-2 586,3	45,2	-16,2
Leedu	569,2	20,2	-10,8	Soome	-1 172,8	20,5	48,9
Küpros	450,0	15,9	-13,4	Holland	-608,2	10,6	701,9
Soome	249,3	8,8	-373,7	Saksamaa	-259,5	4,5	119,3
SRÜ	63,0	2,2	-110,2	SRÜ	-158,4	2,8	49,3
Venemaa	45,9	1,6	-363,8	Venemaa	-148,3	2,6	23,8
Gruusia	9,7	0,3	2 678,3	Ukraina	-4,4	0,1	-172,8
Ülejäänud riigid	94,2	3,3	-18,4	Ülejäänud riigid	-148,0	2,6	-30,9
Norra	37,6	1,3	-5,9	USA	-73,7	1,3	144,2
<i>offshore</i> -piirkonnad	20,5	0,7	24,0	<i>offshore</i> -piirkonnad	-205,7	3,6	619,6
Tulu sissevool kokku	2 823,7	100,0	30,1	Tulu väljavool kokku	-5 719,6	100,0	17,0

Tulu väljavool kasvas 2009. aasta II kvartaliga võrreldes 17% (vt tabel 22). Suurema osa väljavoolust (96%) hõlmas investeerimistulu ning väljavool suurenes just selle arvel. Tööjõutulu väljavool jäi enam-vähem aastatagusele tasemele. Nagu tulu sissevool, nii oli ka väljavool peaaegu täielikult seotud Euroopa Liidu riikidega (92%). Otseinvesteeringutulu hõlmas investeerimistulu väljavoolust 81%, olles aastatagusega võrreldes kasvanud 50% võrra. Portfelliinvesteeringute tulu osakaal oli 5% ning muu investeeringutulu oma 14%, kumagi kogumaht vähenes kolmandiku võrra. Otseinvesteeringutulu (ja kogu tulu) väljavoolu kasv põhines just reinvesteeritud tulu ligi kolmekordsel suurenemisel 2,7 mld kroonini.

Ligi poole (47%) Eestis teenitud investeerimistulust teenisid Rootsi investorid, viiendiku Soome ja 11% Hollandi investorid. Aastataguse perioodiga võrreldes Soome ja Hollandi investorite tulu kasvas oluliselt, Rootsi investorite oma aga vähenes. Välismaised investorid teenisid tulu Eestis põhiliselt finants- ja kindlustustegevusest (49%), töötlevast tööstusest (15%), veondusest ja laondusest (9%) ning hulgi- ja jaekaubandusest (8%; vt joonis 9). Investeerimistulu finants- ja kindlustustegevusest

Tabel 22. Tulu väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2009	II kv 2010 / I kv 2010	II kv 2010 / II kv 2009
Tööjõutulu	-215,2	-206,2	-219,1	4,4	4,4	3,8	6,3	1,8
Investeeringutulu	-4 674,7	-4 469,4	-5 500,4	95,6	95,6	96,2	23,1	17,7
tulu otseinvesteeringutelt	-3 081,6	-3 525,8	-4 464,6	63,0	75,4	78,1	26,6	44,9
tulu aktsia- või osakapitalilt	-2 717,7	-3 213,0	-4 215,1	55,6	68,7	73,7	31,2	55,1
dividendid	-1 767,5	-181,6	-1 518,9	36,1	3,9	26,6	736,2	-14,1
reinvesteeringutulu	-950,3	-3 031,4	-2 696,1	19,4	64,8	47,1	-11,1	183,7
tulu võlgadelt (intressid)	-363,8	-312,8	-249,5	7,4	6,7	4,4	-20,2	-31,4
tulu portfelliinvesteeringutelt	-392,1	-109,4	-260,6	8,0	2,3	4,6	138,1	-33,6
tulu muudelt investeeringutelt	-1 201,0	-834,2	-775,3	24,6	17,8	13,6	-7,1	-35,4
Tulu väljavool kokku	-4 889,9	-4 675,6	-5 719,6	100,0	100,0	100,0	22,3	17,0

Joonis 9. Investeeringutulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2010. aasta II kvartalis

väheneb aastaga veerandi võrra, samal ajal kui tulu töötlevast tööstusest kasvas kolm ning veondusest ja laondusest kaks korda. Kui 2009. aasta II kvartalis teeniti hulgi- ja jae-kaubandusest kahjumeid, siis 2010. aasta II kvartalis juba märkimisväärsed (üle 0,4 mld krooni) kasumeid.

Jooksev- ja kapitaliülekanDED⁵

JooksevülekanDete konto ülejääk oli 2010. aasta II kvartalis 0,7 mld krooni (vt tabel 23).

JooksevülekanDed saabus Eestisse 1,7 mld krooni eest, millest valitsemissektori ülekanDed moodustasid 38%. Neist 55% oli Euroopa Liidu struktuurifondide eraldiste kasutamine ning ülejäänud oli

⁵ Kuigi kapitaliülekanDed kuuluvad IMFi meetodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekanDetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanDeteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu rahandusministeeriumi, põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

Tabel 23. Jooksev- ja kapitaliülekanded riikide ühenduste järgi (mln kr)

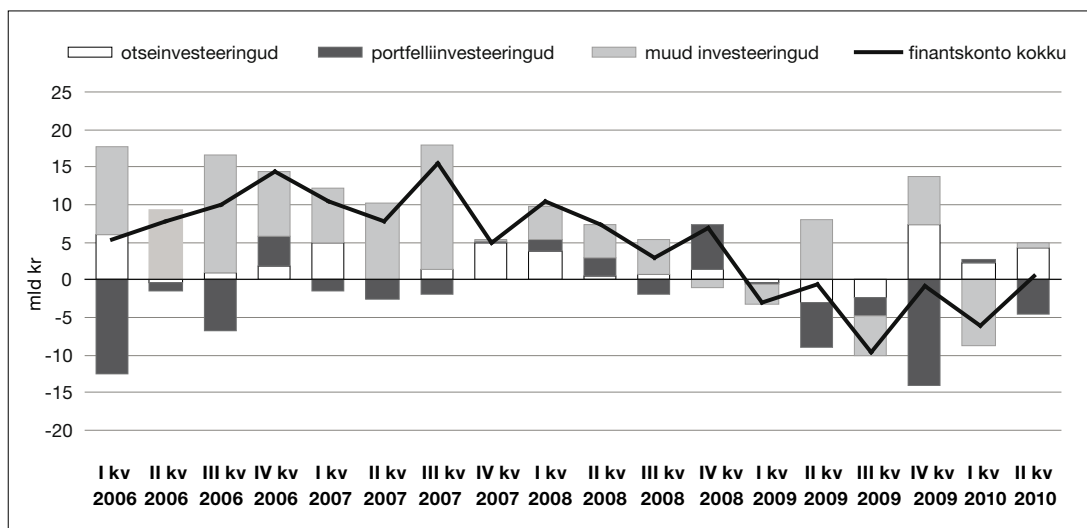
	Saadud			Makstud			Saldo		
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010
Jooksevülekanded	1 736,2	2 027,5	1 651,7	1 086,9	1 494,0	930,2	649,3	533,5	721,5
valitsemissektor	673,5	791,9	630,0	741,0	971,1	448,8	-67,5	-179,2	181,2
EL-27	598,6	704,8	542,4	697,0	917,8	431,6	-98,5	-213,0	110,8
SRÜ	12,9	7,4	15,3	3,5	2,4	2,8	9,4	5,0	12,5
ülejäanud riigid	62,1	79,7	72,2	40,5	50,8	14,4	21,6	28,8	57,8
muud sektorid	1 062,6	1 235,6	1 021,8	345,8	522,9	481,4	716,8	712,7	540,3
EL-27	817,1	1 015,9	706,6	300,2	411,6	391,4	517,0	604,3	315,2
SRÜ	165,5	89,1	248,9	11,3	15,5	18,6	154,2	73,6	230,3
ülejäanud riigid	80,0	130,6	66,2	34,3	95,8	71,4	45,7	34,8	-5,1
Kapitaliülekanded	813,9	2 145,7	1 003,4	1,2	0,8	0,0	812,7	2 145,0	1 003,4
valitsemissektor	577,6	1 297,8	616,9	0,2	0,8	0,0	577,4	1 297,0	616,9
muud sektorid	236,3	847,9	386,6	1,0	0,0	0,0	235,3	847,9	386,6

käibe-, tulu- ja sotsiaalmaksete laekumine mitteresidentidelt. Muude sektorite ülekanded olid 1 mld krooni, millest 25% oli struktuurifondide välisabi kasutamine ja 15% välismaal töötajate rahaülekanded Eestisse. Jooksevülekannete väljavool oli 0,9 mld krooni, millest veidi alla poole olid valitsemissektori rahavood. Neist omakorda 96% ehk ligi 0,4 mld krooni moodustas Eesti sissemaks Euroopa Liidu eelarvesse. Muude sektorite lähetatud ülekanded olid 0,5 mld krooni ja suundusid valdavalt Euroopa Liidu riikidesse, eelkõige Soome, Rootsi, Saksamaale, Küprosele ja Suurbritanniasse.

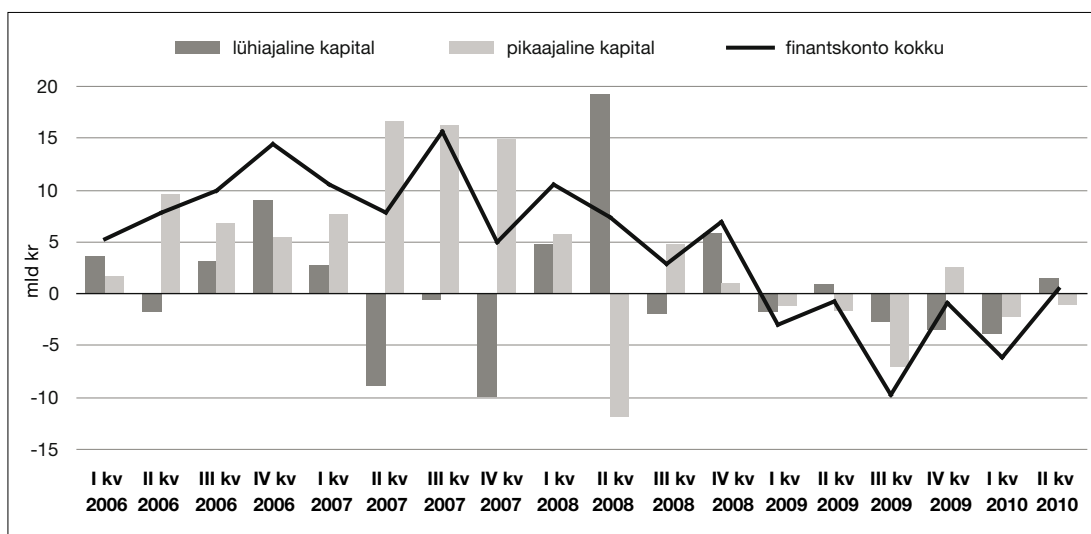
Kapitaliülekannete konto ülejääk oli 1 mld krooni. Eestisse tehtud kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile ja muudele sektoritele mitmesuguste infrastruktuuriobjektide rajamiseks.

FINANTSKONTO

2010. aasta II kvartalis toimus finantskontol suur muutus – viis kvartalit kestnud kapitali netoväljavool pöördus netosissevooluks, mille maht oli küll esialgu tagasihoidlik, 0,5 mld krooni. Kapitali põhiline sissevoolukanal oli otseinvesteeringud ning väljavoolukanal portfelliinvesteeringud, mis mahult olid enam-vähem võrdsed. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris

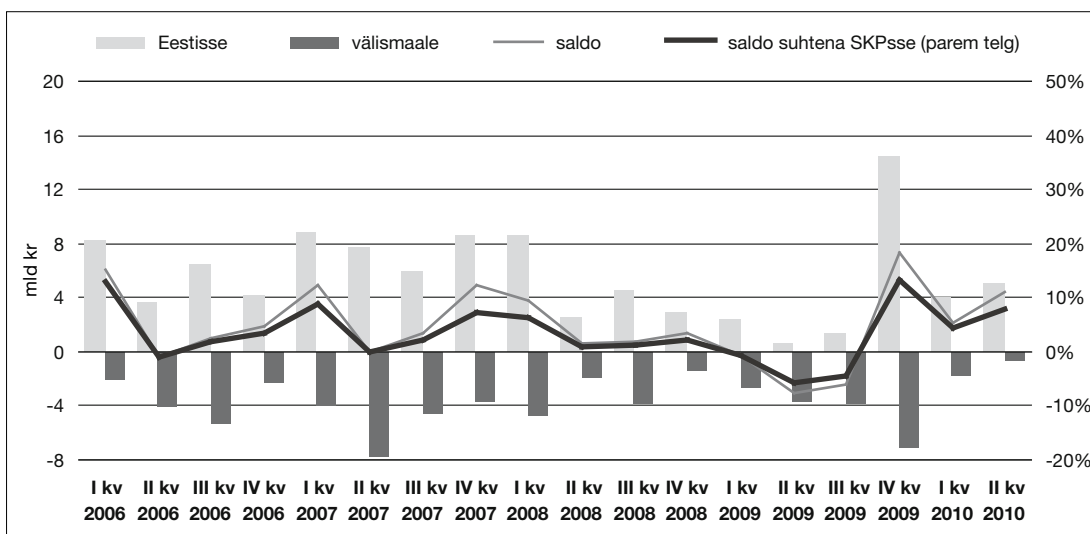

Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo püsis 2010. aasta II kvartalis positiivne ja oli 4,4 mld krooni. Mitte-residendid töid otseinvesteeringutena Eestisse 5 mld krooni ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 0,6 mld krooni võrra (vt joonis 12).

Joonis 12. Otseinvesteeringud

Eestisse tehtud otseinvesteeringute maht suurenes I kvartaliga võrreldes peaaegu veerandi võrra, mis oli peamiselt tingitud muu otseinvesteeringukapitali keskmisest suuremast sissevoolust laenukena. Võrreldes 2009. aasta II kvartaliga oli kasv enam kui seitsmekordne. Rohkem kui poole otseinvesteeringutest (2,7 mld krooni) moodustas reinvesteeritud tulu. Enim reinvesteerisid tulu finantsvahenduse ettevõtteid (1,8 mld krooni), väiksemas mahus veonduse ja laonduse ning puidutööstuse ettevõtteid. Aktsia- ja osakapitaliinvesteeringute netosumma oli 2010. aasta II kvartalis -1,4 mld krooni, mille põhjustas info ja side alal tehtud investeeringute üleminek residentidest omanikele. Suurim osakapitali sissevool oli finantsvahenduse tegevusalal, kokku 0,7 mld krooni. Otseinvesteeringusuhetes olevate ettevõtete grupisiseste võlakohustuste maht kasvas 2010. aasta I kvartaliga võrreldes 4,3 mld krooni võrra. Grupisiseste võlanõuete kasv viis Eestist välja 0,6 mld krooni (vt tabelid 24 ja 25).

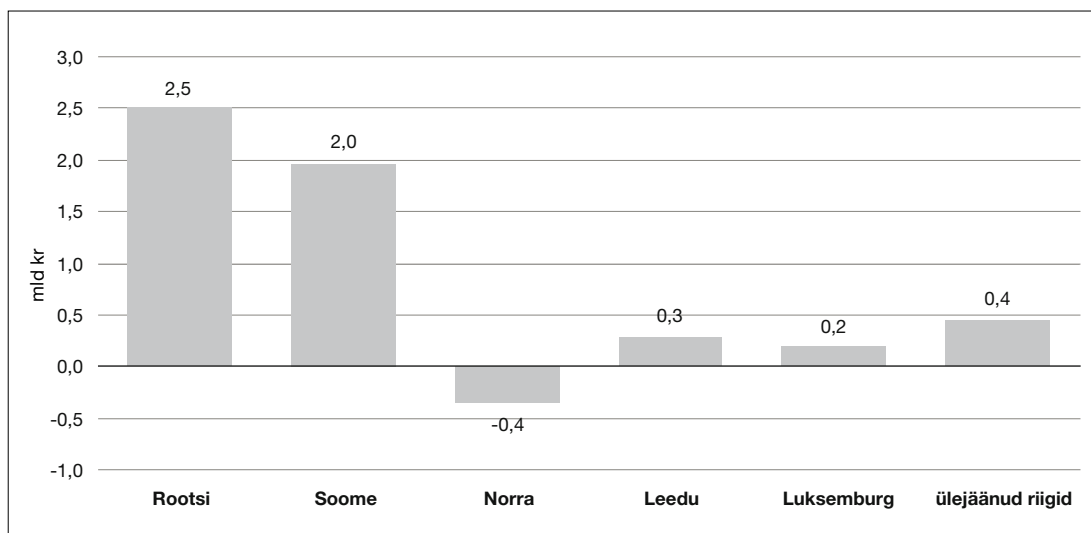
Pool ehk 2,5 mld krooni otseinvesteeringute sissevoolust pärines Rootsist, teisel kohal oli 2 mld krooniga Soome ning kolmandal 0,3 mld krooniga Leedu. Riigigruppide arvestuses võib öelda, et otseinvesteeringud tulid Euroopa Liidust. Pärast pankade minekut väliskontrolli alla on peamiselt tänu reinvesteeritud tulule tehtud kvartalidest kvartalis suurimaid otseinvesteeringuid finantssektoris. 2010. aasta II kvartal ei olnud erand – suurim osa otseinvesteeringu kogusummast läks finantsvahendusega tegelevatesse ettevõtetesse. Mahult järgmised olid investeeringud töötlevasse tööstusse ning veondusse ja laondusse. Netosummat vähendas eespool mainitud vahendite väljavool info ja side valdkonnas (vt joonised 13-14 ja tabel 26).

Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

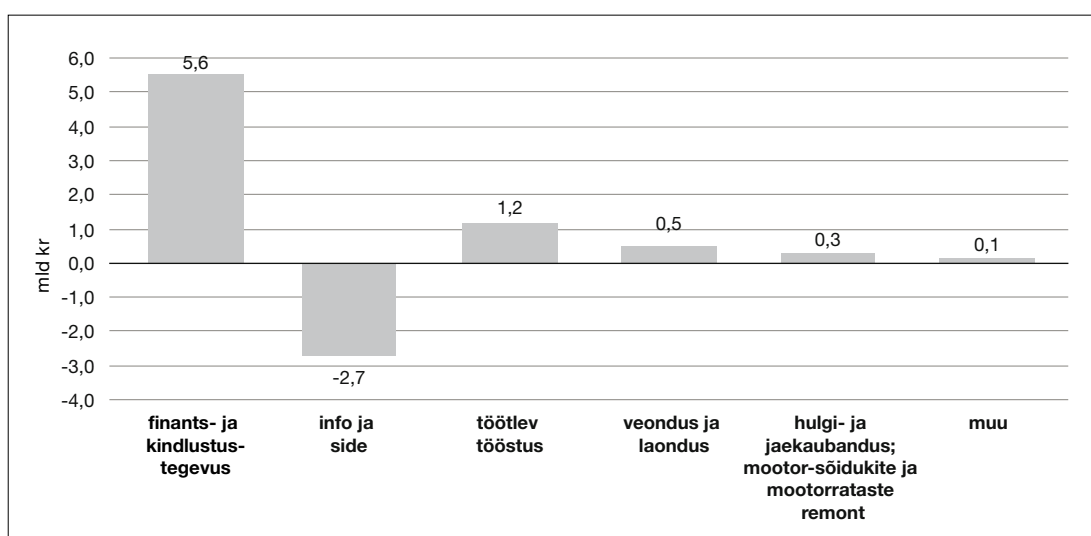
	Aksia- või osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2006	1 146,6	14,0	3 663,1	44,6	-430,1	-5,2	3 832,7	46,7	8 212,3	100,0
II kv 2006	291,8	8,1	3 064,9	85,0	-877,6	-24,3	1 127,5	31,3	3 606,7	100,0
III kv 2006	821,7	12,9	4 384,0	68,7	-680,5	-10,7	1 860,4	29,1	6 385,6	100,0
IV kv 2006	-21,5	-0,5	4 540,5	108,1	-2 475,4	-58,9	2 155,8	51,3	4 199,4	100,0
2006 kokku	2 238,6	10,0	15 652,6	69,9	-4 463,5	-19,9	8 976,4	40,1	22 404,1	100,0
I kv 2007	486,5	5,5	5 261,8	59,4	-504,9	-5,7	3 610,1	40,8	8 853,5	100,0
II kv 2007	2 652,2	34,3	3 661,9	47,4	-1 687,8	-21,8	3 102,9	40,1	7 729,2	100,0
III kv 2007	8,2	0,1	6 784,3	113,9	-2 107,1	-35,4	1 268,7	21,3	5 954,1	100,0
IV kv 2007	1 128,1	13,1	5 774,2	67,0	-2 235,0	-25,9	3 949,2	45,8	8 616,6	100,0
2007 kokku	4 275,0	13,7	21 482,3	69,0	-6 534,9	-21,0	11 930,9	38,3	31 153,3	100,0
I kv 2008	1 593,3	18,6	5 558,3	65,0	-1 203,1	-14,1	2 602,3	30,4	8 550,8	100,0
II kv 2008	464,6	18,8	2 940,3	119,1	-1 772,1	-71,8	836,6	33,9	2 469,4	100,0
III kv 2008	-47,4	-1,0	3 926,9	85,7	-216,1	-4,7	919,1	20,1	4 582,5	100,0
IV kv 2008	1 042,9	36,5	1 168,2	40,9	1 230,3	43,1	-586,4	-20,5	2 855,0	100,0
2008 kokku	3 053,4	16,5	13 593,6	73,6	-1 961,0	-10,6	3 771,6	20,4	18 457,7	100,0
I kv 2009	1 862,5	76,2	897,9	36,7	-621,9	-25,4	305,1	12,5	2 443,6	100,0
II kv 2009	1 622,2	241,8	950,3	141,7	-283,9	-42,3	-1 617,8	-241,2	670,8	100,0
III kv 2009	1 904,8	144,6	2 302,7	174,8	-1 309,8	-99,4	-1 580,0	-119,9	1 317,7	100,0
IV kv 2009	13 867,0	95,7	723,6	5,0	1 179,3	8,1	-1 284,7	-8,9	14 485,2	100,0
2009 kokku	19 256,6	101,8	4 874,4	25,8	-1 036,3	-5,5	-4 177,3	-22,1	18 917,3	100,0
I kv 2010	633,3	15,7	3 031,4	74,9	-212,0	-5,2	592,7	14,7	4 045,3	100,0
II kv 2010	-1 373,7	-27,4	2 696,1	53,8	-586,4	-11,7	4 276,7	85,3	5 012,7	100,0

Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeringu suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2006	410,2	85,1	690,9	674,5	5 445,0	967,8	432,9	906,1
II kv 2006	473,5	93,1	653,4	601,4	2 204,5	1 610,9	714,0	842,1
III kv 2006	317,4	62,4	709,7	458,2	3 346,8	1 482,8	1 159,8	1 021,7
IV kv 2006	919,5	368,7	1 669,8	855,2	2 321,2	2 078,4	1 812,2	623,6
2006 kokku	2 120,5	609,3	3 723,7	2 589,2	13 317,5	6 139,9	4 119,0	3 393,4
I kv 2007	849,9	231,4	1 024,9	1 348,3	6 413,3	2 883,7	1 168,5	925,8
II kv 2007	670,5	279,3	2 737,7	787,3	4 408,5	1 388,0	1 565,9	1 773,8
III kv 2007	1 244,2	470,6	1 614,9	421,3	2 360,5	1 867,6	3 630,0	2 565,0
IV kv 2007	1 096,1	244,4	2 615,5	1 333,2	4 853,0	3 036,7	1 717,3	1 102,6
2007 kokku	3 860,6	1 225,7	7 993,0	3 890,1	18 035,2	9 175,9	8 081,7	6 367,2
I kv 2008	758,7	354,8	1 426,8	1 172,9	3 678,4	2 111,0	1 895,7	1 012,0
II kv 2008	1 630,3	102,5	2 443,6	2 894,2	1 813,9	2 497,1	2 021,9	1 463,5
III kv 2008	614,1	1 219,6	2 432,6	1 425,2	4 197,6	4 633,6	3 053,2	1 715,5
IV kv 2008	506,8	853,1	2 722,6	2 672,2	4 017,9	2 809,0	5 283,5	5 199,6
2008 kokku	3 509,8	2 530,1	9 025,5	8 164,6	13 707,8	12 050,7	12 254,3	9 390,5
I kv 2009	474,1	132,9	2 040,5	1 542,9	3 037,5	2 053,7	2 708,7	3 232,6
II kv 2009	459,5	422,0	1 543,5	1 574,4	1 748,4	2 803,9	1 292,3	1 293,5
III kv 2009	1 071,3	491,2	1 384,6	785,4	1 857,0	4 540,8	4 243,5	2 504,5
IV kv 2009	658,1	1 007,4	1 343,0	1 945,1	2 150,6	2 156,3	1 576,3	2 536,8
2009 kokku	2 662,9	2 053,6	6 311,7	5 847,8	8 793,6	11 554,7	9 820,7	9 567,3
I kv 2010	389,3	133,6	1 033,3	1 055,2	2 057,7	1 524,3	1 024,0	1 013,4
II kv 2010	269,5	134,9	1 517,9	1 182,4	5 262,3	956,6	1 668,9	2 905,2

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2010. aasta II kvartalis

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2010. aasta II kvartalis

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2010	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010
EL-27	3 415,9	5 097,9	648,5	-4 914,3	49,2
SRÜ	102,7	18,6	19,5	-17,9	-81,9
Ülejäänud riigid	526,8	-103,7	100,0	100,0	-119,7
Kokku	4 045,3	5 012,7	768,0	-4 832,2	23,9

Otseinvesteeringud välismaale vähenesid I kvartaliga võrreldes enam kui kolm korda ning 2009. aasta II kvartaliga võrreldes peaaegu kuus korda. Aktsia- ja osakapitali investeeringud hõlmasid ligi 19% väljavoolust, väljavõtmata omanikutuluna läks arvestuslikult välja 0,6 mld krooni. Muu kapitali nõuded ja kohustused vähenesid ning nende muutuste kokkuvõttes tuli Eestisse 0,1 mld krooni. Tütar- ja sidusettevõtete laenukohustused kasvasid I kvartaliga võrreldes 0,2 mld krooni võrra, millest suurema osa moodustasid pikaajalised võlgnevused. Eesti investorite laenukohustused välismaiste tütar- ja sidusettevõtete ees peaaegu ei muutunud (vt tabelid 27 ja 28).

Investeeringud Soome vähenesid 0,5 mld krooni võrra, investeeringud Lätti ja Leetu suurenesid vastavalt 0,4 ja 0,3 mld krooni võrra. Suurimad investeeringud tegid finantsvahenduse (81%) ning kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevuse (42%) investorid. Hulgi- ja jaekaubanduse investorite otseinvesteeringud vähenesid 0,1 mld võrra. Enamik (59%) väljavoolust jäi Euroopa Liitu (vt tabel 29 ja joonised 15-16).

Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

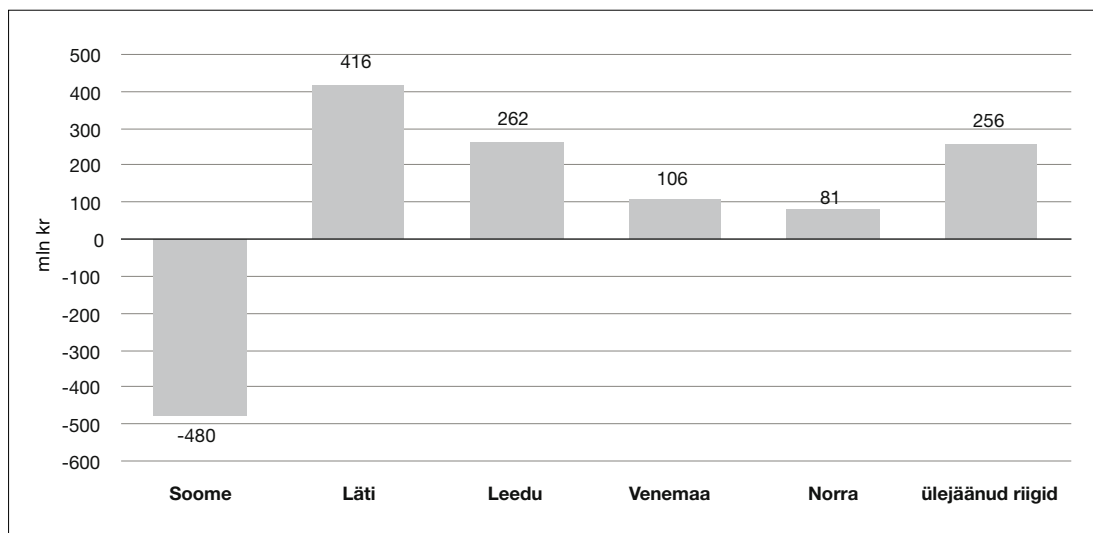
	Aktsia- või osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2006	-366,6	17,6	-891,7	42,7	-856,1	41,0	27,6	-1,3	-2 087,0	100,0
II kv 2006	-2 072,3	51,2	-1 149,6	28,4	-1 060,4	26,2	238,1	-5,9	-4 044,3	100,0
III kv 2006	-2 897,8	53,9	-1 441,2	26,8	-1 406,4	26,2	373,0	-6,9	-5 372,4	100,0
IV kv 2006	-558,7	24,4	-1 362,4	59,5	-491,4	21,4	121,6	-5,3	-2 290,9	100,0
2006 kokku	-5 895,5	42,7	-4 844,9	35,1	-3 814,4	27,7	760,3	-5,5	-13 794,5	100,0
I kv 2007	-1 277,4	32,4	-1 567,0	39,7	-1 257,5	31,9	159,7	-4,1	-3 942,1	100,0
II kv 2007	-6 747,2	87,5	909,5	-11,8	-1 632,8	21,2	-237,8	3,1	-7 708,3	100,0
III kv 2007	-930,9	20,2	-2 423,2	52,6	-2 460,5	53,4	1 206,7	-26,2	-4 607,9	100,0
IV kv 2007	-1 368,6	37,0	-2 000,7	54,1	-659,7	17,8	328,6	-8,9	-3 700,4	100,0
2007 kokku	-10 324,1	51,7	-5 081,5	25,5	-6 010,4	30,1	1 457,2	-7,3	-19 958,8	100,0
I kv 2008	-996,0	21,0	-1 482,7	31,2	-2 681,1	56,4	406,9	-8,6	-4 752,9	100,0
II kv 2008	-749,0	40,1	-73,0	3,9	-97,2	5,2	-947,3	50,8	-1 866,5	100,0
III kv 2008	-488,9	12,8	-38,6	1,0	-2 834,1	74,1	-464,4	12,1	-3 826,1	100,0
IV kv 2008	-123,7	8,6	-544,9	37,8	-949,2	65,8	174,5	-12,1	-1 443,3	100,0
2008 kokku	-2 357,7	19,8	-2 139,2	18,0	-6 561,7	55,2	-830,2	7,0	-11 888,8	100,0
I kv 2009	-1 269,6	46,5	-753,3	27,6	-111,2	4,1	-598,3	21,9	-2 732,4	100,0
II kv 2009	-474,4	12,7	769,2	-20,7	-3 239,4	87,0	-778,6	20,9	-3 723,3	100,0
III kv 2009	-3 179,5	84,3	-1 197,3	31,8	604,6	-16,0	1,3	0,0	-3 770,9	100,0
IV kv 2009	-7 250,6	101,7	-425,2	6,0	422,0	-5,9	124,3	-1,7	-7 129,5	100,0
2009 kokku	-12 174,1	70,1	-1 606,6	9,3	-2 323,9	13,4	-1 251,4	7,2	-17 356,1	100,0
I kv 2010	-155,3	8,4	-877,7	47,4	-871,7	47,0	51,5	-2,8	-1 853,1	100,0
II kv 2010	-123,0	19,2	-614,2	95,9	172,7	-27,0	-76,2	11,9	-640,7	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar-/sidusettevõtja suhtes (mln kr)

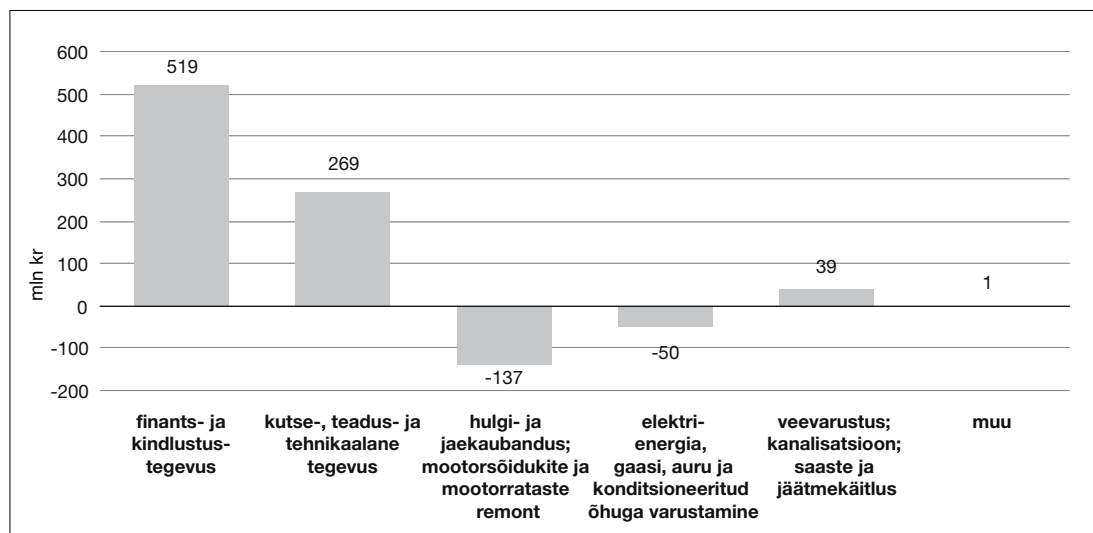
	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2006	767,9	500,6	329,0	482,7	78,8	20,4	2,1	0,4
II kv 2006	865,4	269,7	340,9	523,4	0,6	51,4	2,9	0,4
III kv 2006	2 434,5	527,6	294,7	267,1	20,3	20,5	9,4	4,0
IV kv 2006	1 297,6	1 074,8	599,2	352,9	18,9	20,3	132,6	15,7
2006 kokku	5 365,4	2 372,7	1 563,8	1 626,1	118,6	112,7	147,0	20,5
I kv 2007	976,7	158,8	279,6	324,6	13,9	24,5	59,6	30,0
II kv 2007	1 448,7	954,2	623,8	273,1	2,8	56,6	163,5	8,6
III kv 2007	3 097,0	305,2	566,7	531,7	11,5	19,3	1 048,0	30,9
IV kv 2007	855,0	628,9	618,1	364,1	72,2	14,1	407,4	39,9
2007 kokku	6 377,4	2 047,0	2 088,2	1 493,4	100,4	114,6	1 678,5	109,3
I kv 2008	2 657,7	807,3	497,8	446,9	141,2	49,0	205,4	308,5
II kv 2008	992,6	1 788,2	560,8	284,0	28,4	67,6	54,7	414,6
III kv 2008	1 097,2	613,4	546,0	491,8	24,3	32,6	116,1	410,7
IV kv 2008	678,6	454,6	1 294,3	795,4	60,4	34,9	218,4	45,3
2008 kokku	5 426,1	3 663,5	2 898,9	2 018,1	254,3	184,1	594,6	1 179,1
I kv 2009	1 356,6	428,1	416,8	745,3	61,0	13,7	48,7	95,7
II kv 2009	3 086,9	503,8	637,2	333,3	14,9	31,9	61,5	940,9
III kv 2009	718,4	697,8	378,9	365,2	62,8	22,4	24,5	38,8
IV kv 2009	1 055,2	1 454,8	1 822,6	1 025,1	35,0	20,3	21,1	56,2
2009 kokku	6 217,1	3 084,5	3 255,5	2 468,9	173,7	88,3	155,8	1 131,6
I kv 2010	561,8	248,1	534,9	371,7	6,4	28,7	24,1	28,7
II kv 2010	541,0	367,9	329,5	345,6	14,4	8,6	49,0	46,6

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	I kv 2010	II kv 2010	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2010 / I kv 2010
EL-27	-1 409,6	-378,8	76,1	59,1	-73,1
SRÜ	-385,5	-165,0	20,8	25,7	-57,2
Ülejäänud riigid	-58,0	-96,9	3,1	15,1	67,0
Kokku	-1 853,1	-640,7	100,0	100,0	-65,4

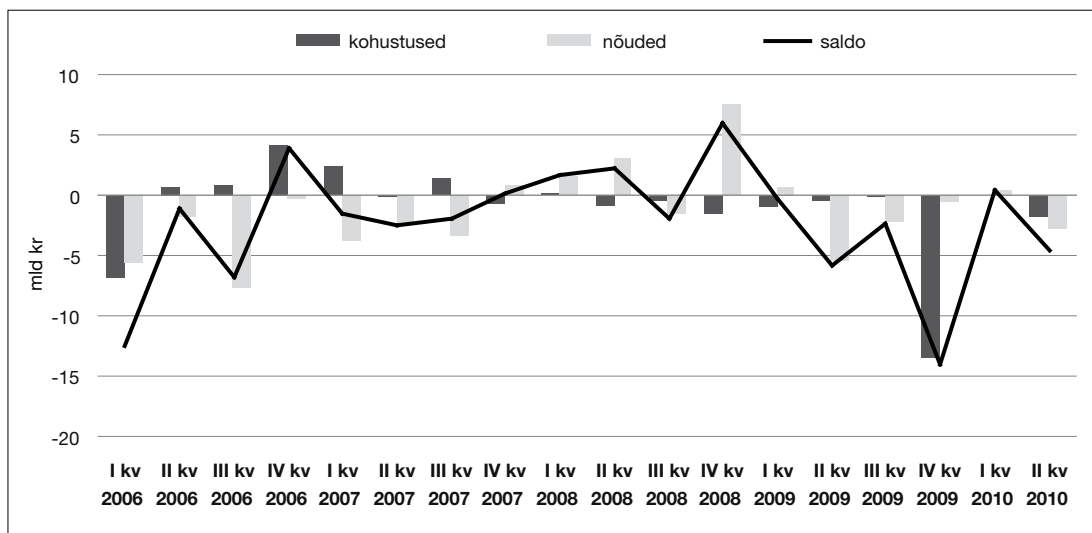
Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2010. aasta II kvartalis

Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2010. aasta II kvartalis

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2010. aasta II kvartalis 4,6 mld krooni. Netoväljavoolu põhjustasid peamiselt omandiväärtapaberinõuded ja võlaväärtapaberikohustused. Vaadeldaval perioodil kasvasid muu sektori ettevõtete investeeringud välismaistesse omandiväärtapaberitesse ning vähenesid valitsemissektori võlakirjakohustused (vt joonis 17 ja tabel 30).

Joonis 17. Portfelliinvesteeringud

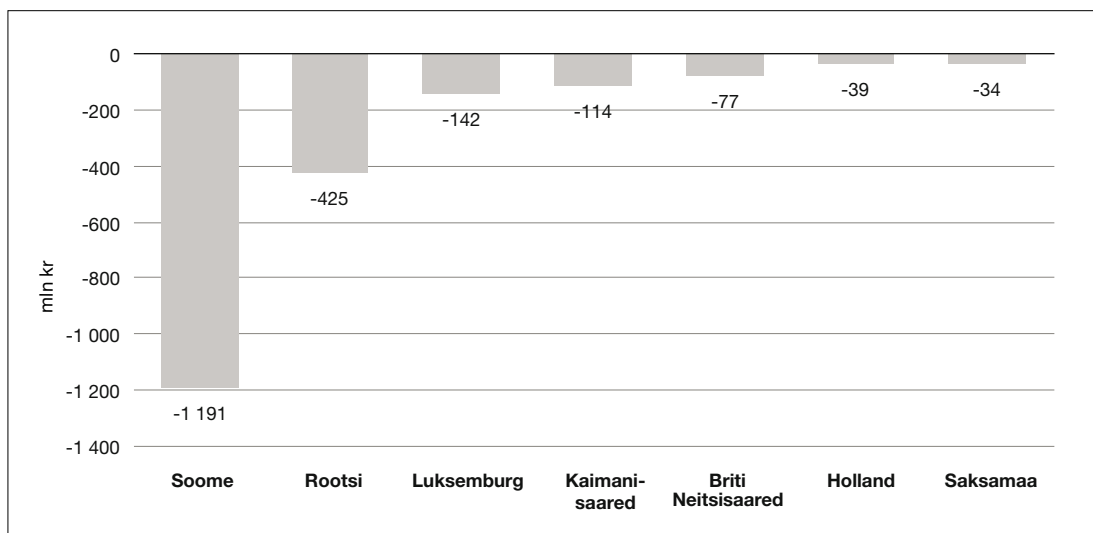
Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010
Omandiväärtpaberid	-258,8	-1 101,6	-2 645,7	-112,5	134,2	-57,6	-371,3	-967,4	-2 703,3
keskpank	-	-	-	-	-	-	-	-	-
valitsemissektor	190,8	-91,7	-	-	-	-	190,8	-91,7	-
krediitiasutused	-4,4	-0,4	-12,1	-	-	-	-4,4	-0,4	-12,1
muud sektorid	-445,2	-1 009,4	-2 633,5	-112,5	134,2	-57,6	-557,7	-875,2	-2 691,1
Võlaväärtpaberid	-5 149,2	1 531,2	-114,0	-356,1	-144,0	-1 756,6	-5 505,3	1 387,2	-1 870,6
keskpank	-	-	-	-	-	-	-	-	-
valitsemissektor	2 073,9	2 092,4	-285,2	-62,6	8,8	-1 254,0	2 011,3	2 101,2	-1 539,2
krediitiasutused	-7 015,7	-179,2	-1 839,0	-48,4	-260,9	-440,2	-7 064,1	-440,1	-2 279,2
muud sektorid	-207,4	-381,9	2 010,2	-245,0	108,1	-62,5	-452,4	-273,8	1 947,7
Kokku	-5 408,0	429,7	-2 759,7	-468,6	-9,9	-1 814,2	-5 876,6	419,8	-4 573,9

Portfelliinvesteeringute kohustused vähenesid 2010. aasta II kvartalis 1,8 mld krooni võrra (vt tabel 31). Institutsiooniliste sektorite arvestuses kahanesid valitsemissektori võlaväärtpaberikohustused ühtekokku 1,3 mld krooni võrra, asendudes kohustustega kodumaise investori ees. Krediitiasutuste võlaväärtpaberikohustuste vähenemine 440 mln krooni võrra oli valdavalt seotud võlakirjade lunastamisega. Muude sektorite ettevõtted vähendasid nii omandi- kui ka võlaväärtpaberikohustusi 60 mln krooni võrra. Riigiti kahanesid portfelliinvesteeringukohustused peamiselt Soome ees, millele järgnesid Rootsi, Luksemburg, Kaimanisaared ja Briti Neitsisaared. Kohustused Euroopa Liidu riikide ees kokku vähenesid 1,7 mld krooni võrra. Muude riikide arvestuses kahanesid kohustused valdavalt madala maksumääraga riikide ees (vt joonis 18 ja tabel 32).

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2006	-498,4	7,3	-6 355,5	92,7	-6 854,0	100,0
II kv 2006	499,6	79,7	127,2	20,3	626,7	100,0
III kv 2006	839,2	100,0	-0,3	0,0	839,0	100,0
IV kv 2006	2 891,5	70,2	1 227,0	29,8	4 118,5	100,0
2006 kokku	3 731,9	-293,9	-5 001,6	393,9	-1 269,8	100,0
I kv 2007	3 163,4	135,4	-827,7	-35,4	2 335,7	100,0
II kv 2007	910,5	-555,9	-1 074,4	655,9	-163,8	100,0
III kv 2007	812,8	59,0	565,7	41,0	1 378,5	100,0
IV kv 2007	-1 353,5	202,6	685,5	-102,6	-668,0	100,0
2007 kokku	3 533,2	122,6	-650,9	-22,6	2 882,4	100,0
I kv 2008	-1 007,7	-1 372,9	1 081,1	1 472,9	73,4	100,0
II kv 2008	-236,3	27,5	-624,1	72,5	-860,4	100,0
III kv 2008	-469,6	131,4	112,1	-31,4	-357,5	100,0
IV kv 2008	-1 613,8	103,9	60,9	-3,9	-1 552,9	100,0
2008 kokku	-3 327,4	123,4	630,0	-23,4	-2 697,4	100,0
I kv 2009	-412,6	45,1	-502,0	54,9	-914,6	100,0
II kv 2009	-112,5	24,0	-356,1	76,0	-468,6	100,0
III kv 2009	134,8	-106,2	-261,7	206,2	-126,9	100,0
IV kv 2009	-1 053,2	7,8	-12 454,8	92,2	-13 508,0	100,0
2009 kokku	-1 443,5	9,6	-13 574,6	90,4	-15 018,1	100,0
I kv 2010	134,2	-1 355,6	-144,0	1 454,5	-9,9	100,0
II kv 2010	-57,6	3,2	-1 756,6	96,8	-1 814,2	100,0

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste kahanemine riigiti 2010. aasta II kvartalis

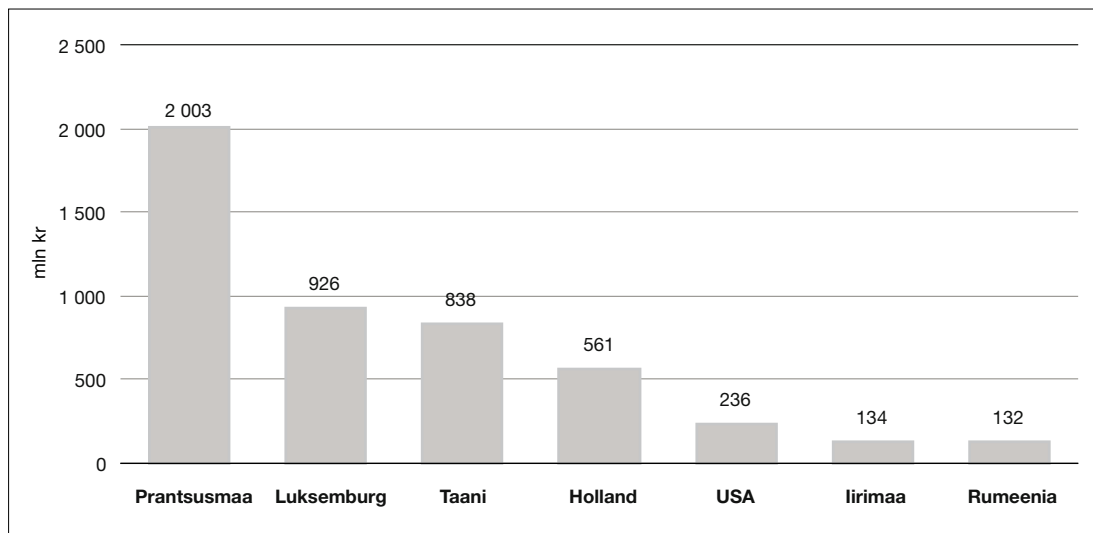
Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2010. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	-2 353,3	-1 730,1	85,3	95,4
SRÜ	-11,4	74,9	0,4	-4,1
Ülejäänud riigid	-395,0	-159,0	14,3	8,8
Kokku	-2 759,7	-1 814,2	100,0	100,0

Portfelliinvesteeringute nõuded suurenesid II kvartalis 2,8 mld krooni võrra (vt tabel 33). Investeeringud välismaistesse omandiväärtpaberitesse suurenesid 2,6 mld ja investeeringud võlaväärtpaberitesse 114 mln krooni võrra. Muude sektori ettevõtetest suunasid investeerimis- ja pensionifondid 2,2 mld krooni väärtuses võlakirjainvesteeringuid ümber omandiväärtpaberinvesteeringuteks. Omandiväärtpaberitesse investeerisid ka kindlustusseltsid (215 mln krooni). Võlaväärtpaberitesse investeerisid krediidiasutused ja valitsemissektor, vastavalt 1,8 mld ja 285 mln krooni. Krediidiasutused paigutasid investeeringud valdavalt välismaistesse rahaturuinstrumentidesse, vähendades samal ajal väärtpaberitega tagatud laenuhinguid. Riigiti suurenesid portfelliinvesteeringunõuded enim Prantsusmaa vastu, millele järgnesid Luksemburg, Taani, Holland ja Ameerika Ühendriigid (vt joonis 19 ja tabel 32).

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2006	-1 231,6	21,9	-4 383,2	78,1	-5 614,8	100,0
II kv 2006	-1 057,9	60,7	-686,1	39,3	-1 743,9	100,0
III kv 2006	-670,7	8,8	-6 928,6	91,2	-7 599,3	100,0
IV kv 2006	-1 609,1	555,4	1 319,3	-455,4	-289,7	100,0
2006 kokku	-4 569,3	30,0	-10 678,6	70,0	-15 247,7	100,0
I kv 2007	-2 197,7	57,5	-1 621,1	42,5	-3 818,8	100,0
II kv 2007	-2 832,5	122,6	521,4	-22,6	-2 311,1	100,0
III kv 2007	-2 442,2	73,4	-886,7	26,6	-3 328,8	100,0
IV kv 2007	-216,4	-26,4	1 034,7	126,4	818,4	100,0
2007 kokku	-7 688,8	89,0	-951,7	11,0	-8 640,3	100,0
I kv 2008	1 539,9	97,3	42,4	2,7	1 582,3	100,0
II kv 2008	947,6	30,4	2 166,9	69,6	3 114,6	100,0
III kv 2008	-57,6	3,7	-1 492,9	96,3	-1 550,6	100,0
IV kv 2008	1 665,9	22,2	5 835,9	77,8	7 501,8	100,0
2008 kokku	4 095,8	38,5	6 552,3	61,5	10 648,1	100,0
I kv 2009	183,4	28,4	462,8	71,6	646,2	100,0
II kv 2009	-258,8	4,8	-5 149,2	95,2	-5 408,0	100,0
III kv 2009	-800,0	36,1	-1 417,5	63,9	-2 217,5	100,0
IV kv 2009	127,1	-22,5	-692,6	122,5	-565,4	100,0
2009 kokku	-748,3	9,9	-6 796,5	90,1	-7 544,7	100,0
I kv 2010	-1 101,6	-256,4	1 531,2	356,3	429,7	100,0
II kv 2010	-2 645,7	95,9	-114,0	4,1	-2 759,7	100,0

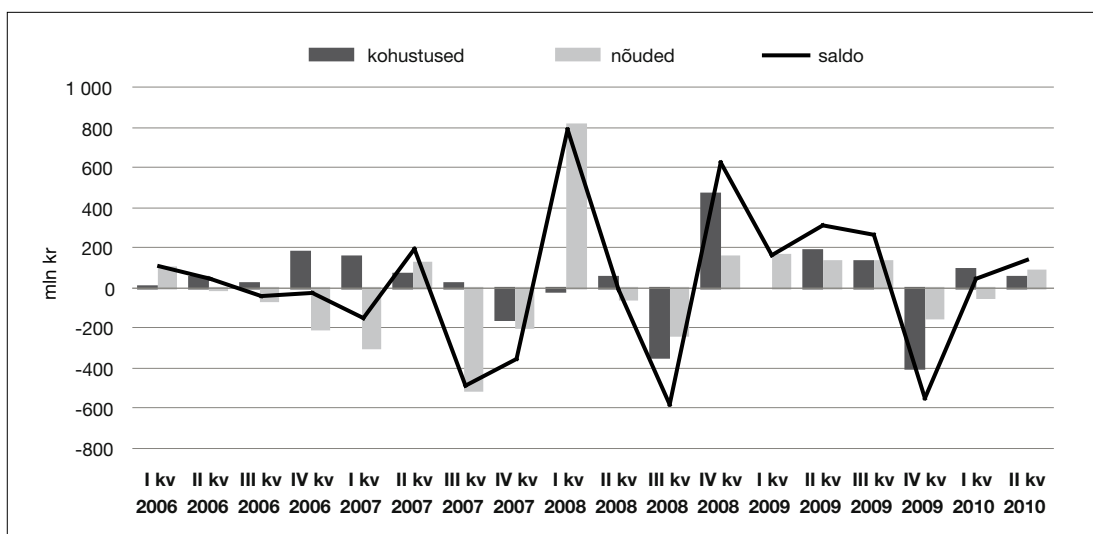

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kahanemine riigiti 2010. aasta II kvartalis

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumentide nõuded vähenesid 2010. aasta II kvartalis 87 mln krooni võrra (vt joonis 20), mille põhjustas peamiselt krediidasutuste poolt tuletisinstrumentidesse tehtud investeeringute kahanemine. Riigiti vähenesid enim nõuded Soome ja Rootsi vastu.

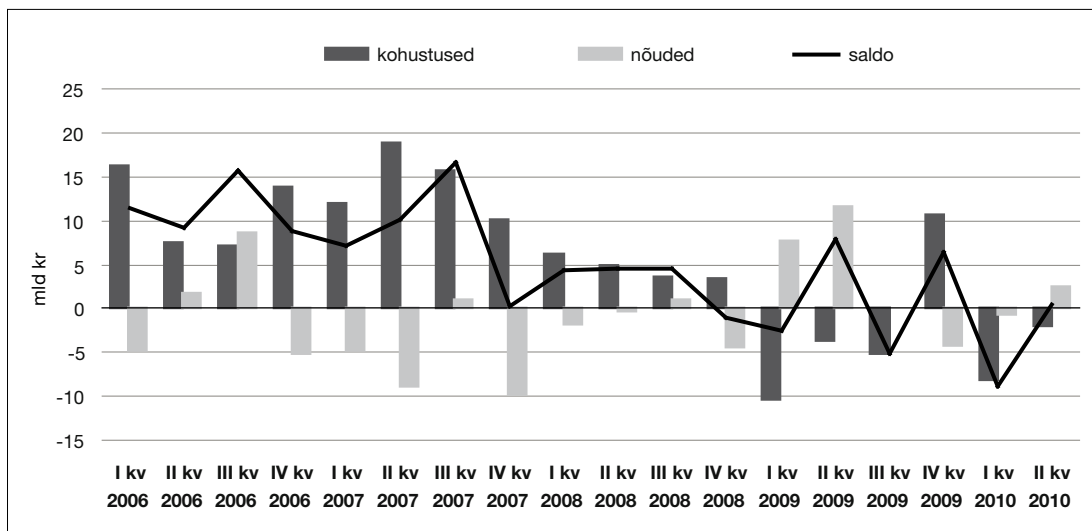
Tuletisinstrumentide kohustused kasvasid vaadeldaval perioodil 51 mln krooni võrra. Enim suurenesid muu sektori ettevõtete kohustused. Riigiti kasvasid enim tuletisinstrumentide kohustused Taani ja Rootsi ees.

Joonis 20. Tuletisinstrumendid

Muud investeeringud

Muude investeeringute netosissevool ulatus II kvartalis 530 mln kroonini (vt joonis 21). Netosissevoolu põhjustas peamiselt krediitiasutuste lühiajalise kapitali nõuete vähenemine (vt tabel 34).

Joonis 21. Muud investeeringud

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010
Pikaajaline kapital	97,8	-2 339,3	-42,2	1 884,7	-2 431,2	-6 247,7	1 982,5	-4 770,5	-6 289,9
keskpank	-	-	-	-	0,0	0,4	-	-	-
valitsemissektor	-	-23,7	-	467,4	-293,4	735,7	467,4	-317,1	735,7
krediitiasutused	184,7	-98,0	146,3	2 206,5	-2 054,6	-5 535,8	2 391,2	-2 152,6	-5 389,5
muud sektorid	-86,9	-2 217,6	-188,5	-789,2	-83,2	-1 448,0	-876,1	-2 300,8	-1 636,5
Lühiajaline kapital	11 457,9	1 698,9	2 589,9	-5 489,5	-5 761,6	4 230,5	5 968,4	-4 062,7	6 820,4
keskpank	-	-	-	57,1	80,3	520,5	57,1	80,3	520,5
valitsemissektor	360,3	864,1	415,0	1,1	0,9	-1,1	361,4	865,0	413,9
krediitiasutused	10 956,1	1 998,2	4 693,4	-5 459,8	-6 844,8	2 448,3	5 496,3	-4 846,6	7 141,7
muud sektorid	141,5	-1 163,4	-2 518,5	-87,9	1 002,0	1 262,8	53,6	-161,4	-1 255,7
Kokku	11 556,0	-640,5	2 547,6	-3 604,8	-8 192,6	-2 017,3	7 951,2	-8 833,1	530,3

Muude investeeringute kohustused kokku kahanesid kvartali jooksul 2 mld krooni võrra. Krediitiasutuste sularaha ja hoiustega seotud kohustused (sh pankadevahelised laenud) vähenesid 3,3 mld krooni võrra⁶ (vt tabel 35). Krediitiasutuste arvele langes ka muu kapitali kohustuste vähenemine kokku 579 mln krooni võrra. Muu sektori ettevõtete kohustused vähenesid vaadeldaval perioodil 185 mln

⁶ Alates 2008. aasta I kvartali andmetest näidatakse muudes investeeringutes pankadevahelisi laene sularaha ja hoiuste kirjel (varem pika- ja lühiajaliste laenude all). Euroala riikidele Euroopa Keskpanga poolt kehtestatud suunise ning euroalaväliste riikide suhtes kehtiva soovitusel tuleb laenude korral vahet teha laenusaaaja olemusel. Nimelt kui pankade ja mittepankade vahelised laenud muudes investeeringutes kajastuvad edasi laenude all, siis pankadevahelised laenud liigitatakse hoiuste alla.

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

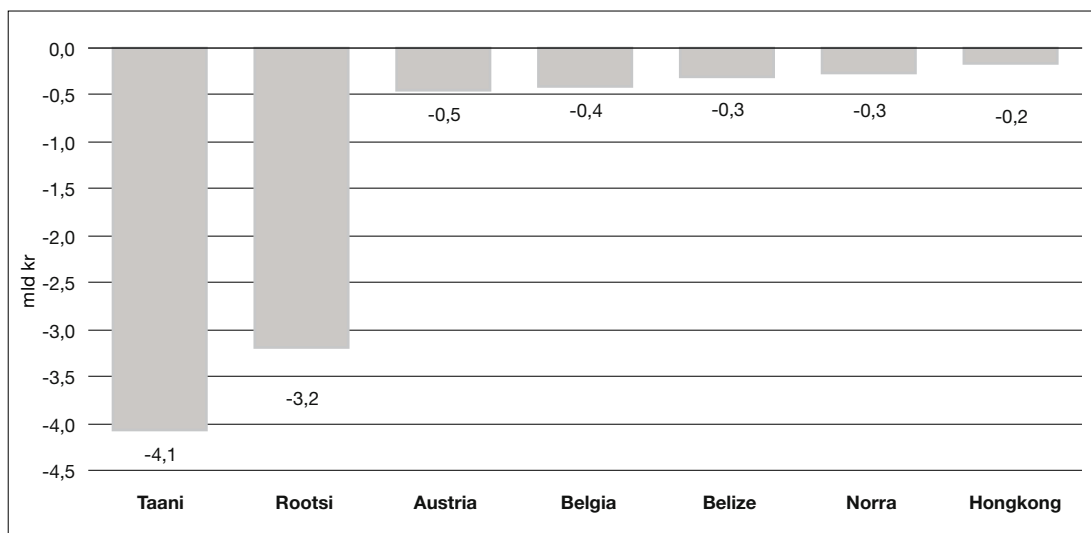
	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2006	-416,2	-2,6	9 329,1	57,5	5 605,6	34,5	1 712,7	10,6	16 231,2	100,0
II kv 2006	1 366,4	18,1	2 132,1	28,3	5 183,6	68,8	-1 149,4	-15,3	7 532,8	100,0
III kv 2006	1 731,9	24,5	384,5	5,4	5 022,7	71,0	-63,2	-0,9	7 075,9	100,0
III kv 2006	503,4	3,6	7 387,6	53,4	5 269,2	38,1	673,9	4,9	13 834,2	100,0
2006 kokku	3 185,5	7,1	19 233,3	43,1	21 081,1	47,2	1 174,0	2,6	44 674,1	100,0
I kv 2007	-813,0	-6,8	7 993,7	66,7	4 355,5	36,3	454,1	3,8	11 990,3	100,0
II kv 2007	1 803,7	9,6	15 172,6	80,4	1 359,4	7,2	529,8	2,8	18 865,5	100,0
III kv 2007	-1 035,9	-6,6	10 222,2	65,4	7 805,5	49,9	-1 356,0	-8,7	15 635,9	100,0
III kv 2007	-297,9	-2,9	4 843,4	48,0	5 355,1	53,0	199,0	2,0	10 099,6	100,0
2007 kokku	-343,1	-0,6	38 231,9	67,6	18 875,5	33,4	-173,1	-0,3	56 591,3	100,0
I kv 2008	552,0	9,0	-744,9	-12,1	4 334,5	70,6	2 000,6	32,6	6 142,3	100,0
II kv 2008	1 300,3	26,8	162,7	3,4	3 432,9	70,8	-44,4	-0,9	4 851,5	100,0
III kv 2008	749,8	21,3	2 357,8	67,0	-313,1	-8,9	727,2	20,6	3 521,7	100,0
IV kv 2008	-2 289,4	-68,6	-623,4	-18,7	7 427,5	222,5	-1 176,9	-35,3	3 337,9	100,0
2008 kokku	312,7	1,8	1 152,2	6,5	14 881,8	83,4	1 506,5	8,4	17 853,4	100,0
I kv 2009	-2 724,1	26,4	-31,3	0,3	-8 435,1	81,6	859,5	-8,3	-10 331,0	100,0
II kv 2009	-136,9	3,8	-734,5	20,4	-3 633,5	100,8	900,1	-25,0	-3 604,8	100,0
III kv 2009	-1 490,5	28,7	-219,2	4,2	-2 866,5	55,2	-619,0	11,9	-5 195,2	100,0
IV kv 2009	-834,0	-7,8	3 198,3	30,0	7 477,2	70,1	827,5	7,8	10 669,0	100,0
2009 kokku	-5 185,5	61,3	2 213,3	-26,2	-7 457,9	88,1	1 968,1	-23,3	-8 462,0	100,0
I kv 2010	1 289,0	-15,7	-266,6	3,3	-10 375,0	126,6	1 159,9	-14,2	-8 192,6	100,0
II kv 2010	2 132,5	-105,7	-289,1	14,3	-3 281,4	162,7	-579,3	28,7	-2 017,3	100,0

krooni võrra. Liisinguettevõtete pikaajaliste laenukohustuste vähenemise tõttu kahanesid muu sektori ettevõtete laenukohustused 2,4 mld krooni võrra. Valitsemissektori kohustused kasvasid kokku 735 mln krooni võrra, mis hõlmab peamiselt II kvartalis Euroopa Liidu fondidest saadud, kuid veel kasutamata välisabi. Riikide arvestuses kahanesid enim muude investeeringute kohustused Taani ja Rootsi ees, vastavalt 4 ja 3,2 mld krooni võrra, millele järgnesid kohustused Austria, Belgia ja Belize ees (vt tabel 36 ja joonis 22).

Muude investeeringute nõuded vähenesid 2010. aasta II kvartalis 2,5 mld krooni võrra (vt tabel 37). Krediidiasutuste nõuded vähenesid 4,8 mld krooni võrra, sellest laenukohustused 2,9 mld ning hoiuste nõuded 2,2 mld krooni. Ka valitsemissektori muude investeeringute nõuded vähenesid 415 mln krooni võrra, peamiselt muu kapitali nõuete kahanemise tõttu. Muu sektori ettevõtted investeerisid 2,7 mld krooni, millest kaubanduskrediidi nõuded suurenesid 2 mld ning laenukohustused 436 mln krooni võrra.

Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2010. aasta II kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-27	3 909,5	-1 417,3	153,5	70,3
SRÜ	-751,2	272,5	-29,5	-13,5
Ülejäänud riigid	-610,7	-872,5	-24,0	43,3
Kokku	2 547,6	-2 017,3	100,0	100,0

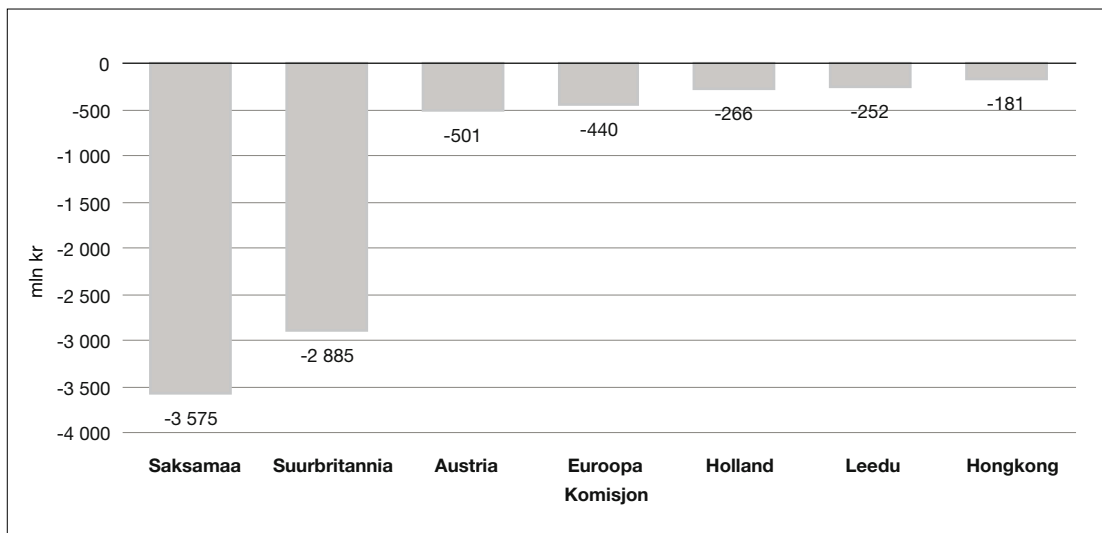

Joonis 22. Muude investeeringute kohustuste kahanemine riigiti 2010. aasta II kvartalis

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2006	-369,5	7,8	-2 328,7	49,2	-1 909,8	40,4	-124,3	2,6	-4 732,3	100,0
II kv 2006	-1 894,3	-108,6	1 771,7	101,5	1 272,9	73,0	594,4	34,1	1 744,7	100,0
III kv 2006	-322,1	-3,7	-614,5	-7,1	9 491,2	109,9	80,5	0,9	8 635,2	100,0
IV kv 2006	-943,0	18,5	-1 360,4	26,8	-2 569,9	50,5	-211,8	4,2	-5 085,2	100,0
2006 kokku	-3 528,9	-627,5	-2 531,9	-450,2	6 284,4	1 117,4	338,8	60,2	562,4	100,0
I kv 2007	-213,5	4,4	-1 136,8	23,7	-3 218,6	67,0	-235,2	4,9	-4 804,1	100,0
II kv 2007	-604,4	6,9	-5 001,5	57,0	-2 183,8	24,9	-978,4	11,2	-8 768,1	100,0
III kv 2007	-740,2	-69,3	1 263,7	118,3	-902,9	-84,5	1 447,4	135,5	1 067,9	100,0
IV kv 2007	916,6	-9,4	-5 231,0	53,4	-4 809,1	49,1	-673,9	6,9	-9 797,3	100,0
2007 kokku	-641,5	2,9	-10 105,6	45,3	-11 114,4	49,8	-440,1	2,0	-22 301,6	100,0
I kv 2008	-1 344,3	72,0	-2 656,4	142,3	2 185,6	-117,0	-52,2	2,8	-1 867,3	100,0
II kv 2008	-1 033,2	263,6	-545,9	139,3	1 368,4	-349,1	-181,3	46,3	-392,0	100,0
III kv 2008	-897,5	-83,6	3 998,3	372,2	-2 112,7	-196,7	86,1	8,0	1 074,2	100,0
IV kv 2008	1 520,7	-34,5	-2 798,4	63,5	-1 982,5	45,0	-1 145,8	26,0	-4 406,1	100,0
2008 kokku	-1 754,3	31,4	-2 002,4	35,8	-541,2	9,7	-1 293,2	23,1	-5 591,2	100,0
I kv 2009	1 850,7	23,9	-431,2	-5,6	7 036,0	91,0	-726,7	-9,4	7 728,8	100,0
II kv 2009	108,4	0,9	5 916,3	51,2	5 620,2	48,6	-88,8	-0,8	11 556,0	100,0
III kv 2009	-62,8	647,4	-857,5	8 840,2	589,3	-6 075,3	321,2	-3 311,3	-9,7	100,0
IV kv 2009	1 000,4	-23,6	-2 584,1	60,8	-1 821,4	42,9	-842,3	19,8	-4 247,4	100,0
2009 kokku	2 896,7	19,3	2 043,5	13,6	11 424,1	76,0	-1 336,6	-8,9	15 027,7	100,0
I kv 2010	-973,6	152,0	-3 022,8	471,9	3 020,3	-471,6	335,6	-52,4	-640,5	100,0
II kv 2010	-1 937,0	-76,0	2 438,3	95,7	1 962,6	77,0	83,8	3,3	2 547,6	100,0

Riigiti vähenesid enim muude investeeringute nõuded Saksamaa ja Suurbritannia vastu, millele järgnesid nõuded Austria ja Hollandi vastu (vt joonis 23). Laenukapitali nõuetest ja kohustustest annab täpsema ülevaate tabel 38.

Joonis 23. Muude investeeringute nõuete vähenemine riigiti 2010. aasta II kvartalis

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

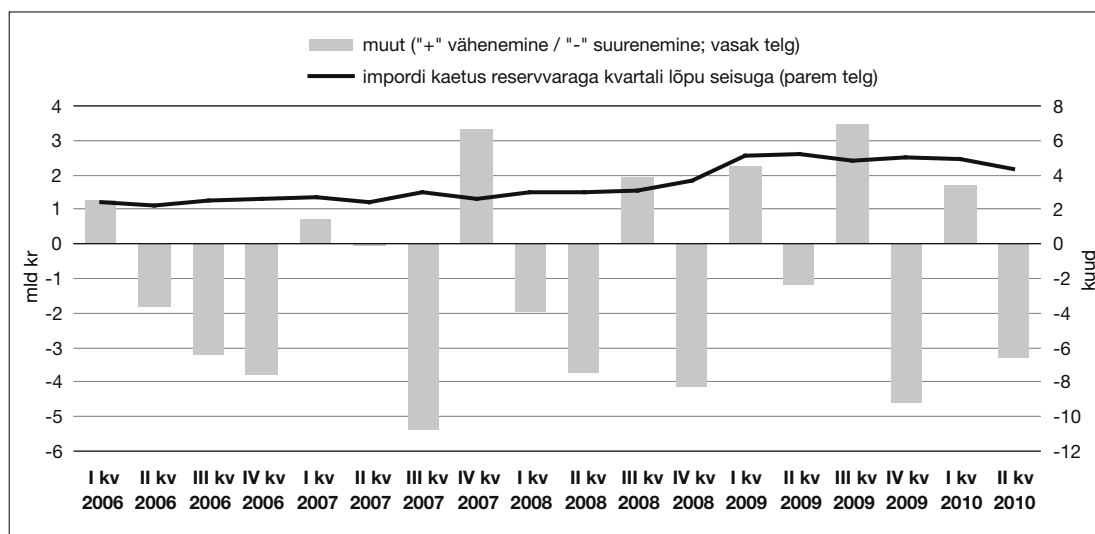
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2006	-24 363,2	22 034,6	-2 328,7	40 352,3	-31 023,2	9 329,1
II kv 2006	-5 514,4	7 286,1	1 771,7	38 397,3	-36 265,2	2 132,1
III kv 2006	-4 097,5	3 483,0	-614,5	41 859,5	-41 475,0	384,5
IV kv 2006	-42 037,4	40 677,0	-1 360,4	62 260,4	-54 872,8	7 387,6
Kokku 2006	-76 012,5	73 480,7	-2 531,9	182 869,5	-163 636,2	19 233,3
I kv 2007	-53 466,9	52 330,2	-1 136,8	72 446,7	-64 453,0	7 993,7
II kv 2007	-90 414,4	85 413,0	-5 001,5	96 778,5	-81 605,9	15 172,6
III kv 2007	-116 757,9	118 021,6	1 263,7	110 177,2	-99 955,0	10 222,2
IV kv 2007	-135 856,5	130 625,5	-5 231,0	84 633,9	-79 790,4	4 843,4
Kokku 2007	-396 495,7	386 390,3	-10 105,6	364 036,3	-325 804,3	38 231,9
I kv 2008	-14 168,3	11 511,9	-2 656,4	32 813,1	-33 558,0	-744,9
II kv 2008	-12 549,5	12 003,6	-545,9	29 476,1	-29 313,4	162,7
III kv 2008	-9 578,0	13 576,3	3 998,3	21 017,4	-18 659,6	2 357,8
IV kv 2008	-11 689,9	8 891,5	-2 798,4	20 645,9	-21 269,3	-623,4
Kokku 2008	-47 985,7	45 983,3	-2 002,4	103 952,5	-102 800,3	1 152,2
I kv 2009	-11 171,0	10 739,8	-431,2	14 612,3	-14 643,6	-31,3
II kv 2009	-3 332,6	9 248,8	5 916,3	9 831,5	-10 566,0	-734,5
III kv 2009	-2 159,5	1 302,0	-857,5	11 257,8	-11 477,0	-219,2
IV kv 2009	-6 728,1	4 144,0	-2 584,1	17 815,5	-14 617,2	3 198,3
Kokku 2009	-23 391,2	25 434,6	2 043,5	53 517,1	-51 303,8	2 213,3
I kv 2010	-13 840,1	10 817,3	-3 022,8	15 564,0	-15 830,6	-266,6
II kv 2010	-3 936,7	6 375,0	2 438,3	7 104,7	-7 393,8	-289,1

Reservvarad

Maksebilansi reservvarad suurenesid II kvartali jooksul 3,3 mld krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservvaradega annab ülevaate joonis 24.

Tabel 39. Reservvarade muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010	II kv 2009	I kv 2010	II kv 2010
Kuld	-	-	-	-	-	-
Sularaha ja hoiused	-3 873,5	2 002,6	-936,5	327,1	117,4	28,5
Väärtpaberid	2 830,9	-298,6	-2 808,1	-239,1	-17,5	85,5
omandiväärtpaberid	-	-	-	-	-	-
võlakirjad	8997,7	911,5	388,5	-759,9	53,4	-11,8
rahaturuinstrumentid	-6166,8	-1210,0	-3196,6	520,8	-70,9	97,3
Tuletisinstrumentid	0,9	-2,8	9,8	-0,1	-0,2	-0,3
Muud nõuded	-142,5	4,4	448,8	12,0	0,3	-13,7
Kokku	-1 184,1	1 705,7	-3 286,0	100,0	100,0	100,0

Joonis 24. Kulla- ja välisvaluutareserve muut ja töötluseta kaubaimporti kaetus reservvaradega

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÖLG 30. juunil 2010

2010. aasta II kvartali lõpus oli Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsioon sama suur kui eelmise kvartali lõpus – 420 mld krooni (vt tabel 40). Eestist välismaale paigutatud investeeringute positsioon hõlmas samal ajal 245 mld krooni, olles kvartaliga kasvanud 2%. Väliskohustuste (positsioon Eestis) ülekaalu tõttu võrreldes välisnõuetega (positsioon välismaal) oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2010. aasta II kvartali lõpus 176 mld krooni ulatuses negatiivne. Koguvälisvõlg ehk kõigi

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

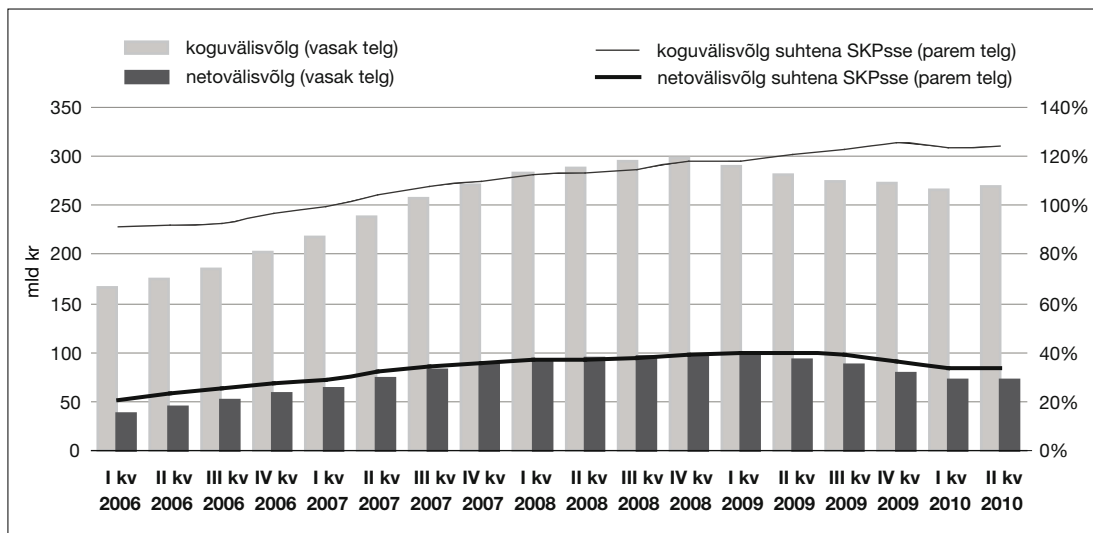
	31.03.2010	%	30.06.2010	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	240 717,0	100,0	244 701,5	100,0
Otseinvesteeringud välismaal	70 029,6	29,1	70 598,7	28,9
Aktsia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	44 571,3	18,5	45 620,6	18,6
Muu otseinvesteeringukapital	25 458,2	10,6	24 978,2	10,2
Portfelliinvesteeringud	55 092,4	22,9	57 036,0	23,3
Omandiväärtpaberid	19 657,3	8,2	21 565,3	8,8
Võlaväärtpaberid	35 435,1	14,7	35 470,7	14,5
Võlakirjad	21 730,4	9,0	19 119,1	7,8
Rahaturuinstrumendid	13 704,7	5,7	16 351,6	6,7
Tuletisinstrumendid	530,1	0,2	444,8	0,2
Muud investeeringud	73 399,5	30,5	71 491,8	29,2
Kaubanduskrediit	18 809,8	7,8	20 711,7	8,5
Laenud	23 163,3	9,6	21 485,2	8,8
Pikaajalised	14 506,8	6,0	14 660,8	6,0
Lühiajalised	8 656,5	3,6	6 824,3	2,8
Sularaha ja hoiused	26 734,3	11,1	25 204,8	10,3
Muud nõuded	4 692,1	1,9	4 090,2	1,7
Reservvara	41 665,4	17,3	45 130,2	18,4
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	420 274,2	100,0	420 260,5	100,0
Otseinvesteeringud Eestis	185 798,2	44,2	188 211,9	44,8
Aktsia- või osakapital ja reinvesteeritud tulu	159 379,1	37,9	157 960,6	37,6
Muu otseinvesteeringukapital	26 419,1	6,3	30 251,3	7,2
Portfelliinvesteeringud	23 445,6	5,6	20 710,4	4,9
Omandiväärtpaberid	12 599,5	3,0	11 604,5	2,8
Võlaväärtpaberid	10 846,1	2,6	9 105,8	2,2
Võlakirjad	10 704,3	2,5	9 025,0	2,1
Rahaturuinstrumendid	141,8	0,0	80,8	0,0
Tuletisinstrumendid	846,9	0,2	904,3	0,2
Muud investeeringud	210 183,5	50,0	210 433,9	50,1
Kaubanduskrediit	12 678,0	3,0	14 892,7	3,5
Laenud	52 149,4	12,4	52 602,9	12,5
Pikaajalised	40 146,2	9,6	41 055,9	9,8
Lühiajalised	12 003,1	2,9	11 547,0	2,7
Sularaha ja hoiused	135 495,8	32,2	133 489,7	31,8
Muud kohustused	9 860,4	2,3	9 448,6	2,2
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-179 557,2		-175 559,1	

sektorite võlakohustused hõlmasid väliskohustustest 64% ehk 269 mld krooni, olles kvartaliga suurenenud 1%. Koguvälisvõlg suhtena SKPsse kvartali jooksul peaaegu ei muutunud ning oli kvartali lõpus SKPst 24% suurem (vt tabel 41 ja joonis 25). Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg kasvas kvartaliga 2% ning oli 73 mld krooni. Netovälisvõlg suhtena SKPsse hõlmas 34%.

Tabel 41. Välisvõlg (mln kr)

	31.03.2010	%	30.06.2010	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	12 782,5	4,8	12 263,1	4,6
Lühiajalised	2,6	0,0	1,6	0,0
Pikaajalised	12 779,8	4,8	12 261,5	4,6
II. Keskpang	1 396,4	0,5	2 013,4	0,7
Lühiajalised	302,2	0,1	841,4	0,3
Pikaajalised	1 094,2	0,4	1 172,0	0,4
III. Krediidiasutused	138 895,9	52,2	136 645,9	50,8
Lühiajalised	68 854,6	25,9	72 566,9	27,0
Pikaajalised	70 041,3	26,3	64 079,0	23,8
IV. Muud sektorid	67 954,9	25,6	68 617,3	25,5
Lühiajalised	24 920,3	9,4	26 249,4	9,8
Pikaajalised	43 034,6	16,2	42 367,9	15,8
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	44 847,9	16,9	49 274,1	18,3
KOGUVÄLISVÕLG	265 877,5	100,0	268 813,9	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	15 263,7	7,9	15 047,8	7,7
Lühiajalised	6 483,6	3,3	7 028,1	3,6
Pikaajalised	8 780,1	4,5	8 019,6	4,1
II. Keskpang	41 522,8	21,4	44 947,0	22,9
Lühiajalised	35 962,8	18,5	39 608,9	20,2
Pikaajalised	5 560,0	2,9	5 338,2	2,7
III. Krediidiasutused	37 402,8	19,3	34 880,1	17,8
Lühiajalised	27 868,6	14,3	25 219,6	12,9
Pikaajalised	9 534,1	4,9	9 660,5	4,9
IV. Muud sektorid	56 151,6	28,9	57 021,5	29,1
Lühiajalised	35 710,4	18,4	38 384,5	19,6
Pikaajalised	20 441,2	10,5	18 637,0	9,5
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	43 887,1	22,6	44 001,0	22,5
VÕLANÕUDED KOKKU	194 227,9	100,0	195 897,5	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	2 481,2		2 784,7	
Lühiajaline	6 481,0		7 026,5	
Pikaajaline	-3 999,8		-4 241,9	
II. Keskpang	40 126,4		42 933,7	
Lühiajaline	35 660,5		38 767,5	
Pikaajaline	4 465,9		4 166,2	
III. Krediidiasutused	-101 493,1		-101 765,8	
Lühiajaline	-40 985,9		-47 347,3	
Pikaajaline	-60 507,2		-54 418,5	
IV. Muud sektorid	-11 803,2		-11 595,8	
Lühiajaline	10 790,2		12 135,1	
Pikaajaline	-22 593,4		-23 730,9	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-960,8		-5 273,1	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-71 649,6		-72 916,4	

Joonis 25. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Eestisse tehtud välisinvesteeringute positsiooni struktuuris erilisi muutuseid ei toimunud. Poole nendest moodustasid muud investeeringud (kaubakrediit, laenud, sularaha ja hoiused), 45% otseinvesteeringud ning ülejäänud portfelliinvesteeringud ja tuletisinstrumendid. Kvartaliga suurenes 2% võrra otseinvesteeringute positsioon, portfelliinvesteeringute positsioon kahanes 12% võrra ning muude investeeringute positsioon jäi samaks.

Eestist **välismaale** tehtud investeeringute positsiooni struktuuris jäi samaks otseinvesteeringute ja portfelliinvesteeringute osakaal (vastavalt 29% ja 23%), kuid langes pisut muude investeeringute osatähtsus (29%). Välisnõuete kasvu taga oli põhiliselt reservvarade suurenemine 8% võrra – reservvarad moodustasid välismaale tehtud investeeringutest 18%.

Välisnõuete ja -kohustuste ning otseinvesteeringunõuete ja -kohustuste kohta riikide ja tegevusalade järgi annavad ülevaate tabelid 42 ja 43.

Eesti **koguvälisvõla** struktuuris hõlmas 51% krediitiasutuste välisvõlg, 25% muude sektorite, 18% otseinvesteeringusuhetes olevate äriühingute vahelised võlad, 5% valitsemissektori ning ligi 1% keskpanga välisvõlg. Välisvõla mõningase suurenemise taga on põhiliselt otseinvesteeringusuhetes olevate äriühingute võlgade 10% kasv. Koguvõlast 56% oli seotud Rootsi ja Soomega, millest omakorda 64% olid krediitiasutuste võlakohustused. Netovälisvõla põhjustasid eelkõige krediitiasutused ning väiksemal määral muude sektorite ettevõtted ja otseinvesteeringusuhetes olevad ettevõtted, kelle võlakohustused ületasid võlanõudeid vastavalt 102, 12 ja 5 mld krooni võrra. Samal ajal ületasid valitsuse ja keskpanga võlanõuded võlakohustusi vastavalt 3 ja 43 mld krooni võrra (viimasel juhul põhiliselt reservvarad).

Tabel 42. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon riikide ja tegevusalade järgi (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.03.2010	30.06.2010		31.03.2010	30.06.2010
Finants- ja kindlustustegevus	60,9	60,0	Finants- ja kindlustustegevus	52,6	52,6
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	6,3	6,5	Töötlev tööstus	8,6	9,0
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	6,4	6,2	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	7,5	7,7
Veondus ja laondus	5,8	5,7	Kinnisvaraalane tegevus	7,2	7,1
Töötlev tööstus	4,8	5,3	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	6,7	6,1
Muud	15,7	16,3	Muud	17,4	17,5
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.03.2010	30.06.2010		31.03.2010	30.06.2010
Leedu	11,8	11,4	Rootsi	35,7	35,0
Läti	10,6	10,4	Soome	21,4	22,3
Soome	7,0	6,7	Holland	4,2	4,0
Prantsusmaa	4,8	5,6	Suurbritannia	3,5	3,7
Holland	3,7	5,5	Venemaa	2,9	3,0
Ülejäänud riigid	62,1	60,4	Ülejäänud riigid	32,3	32,0
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

Tabel 43. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	31.03.2010	30.06.2010		31.03.2010	30.06.2010
Finants- ja kindlustustegevus	31,1	32,5	Finants- ja kindlustustegevus	42,6	41,4
Töötlev tööstus	14,3	14,8	Veondus ja laondus	15,2	15,2
Kinnisvaraalane tegevus	12,3	12,1	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	12,8	14,5
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	12,5	11,2	Kinnisvaraalane tegevus	10,8	10,7
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	10,7	10,9	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	6,0	6,0
Muud	19,1	18,6	Muud	12,6	12,1
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.03.2010	30.06.2010		31.03.2010	30.06.2010
Rootsi	37,5	36,9	Leedu	28,3	27,9
Soome	22,7	23,4	Läti	26,7	26,0
Holland	8,6	8,1	Küpros	13,1	13,1
Venemaa	3,7	3,7	Soome	7,0	6,2
Norra	3,5	3,2	Venemaa	5,5	5,7
Ülejäänud riigid	23,9	24,6	Ülejäänud riigid	19,4	21,0
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0